

Burja

GLASILO OBČINE KOMEN
Letnik 9, številka 1

Poštšina plačana pri pošti 6223 Komen
MAREC 2014

Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen objavlja na podlagi 9. člena Odloka o prazniku in priznanjih Občine Komen (Ur. l. RS 99/06, 34/10)

Razpis za zbiranje predlogov za podelitev priznanj Občine Komen za leto 2014

1. Priznanja Občine Komen so:

A. Zlati grb Občine Komen

Priznanje se podeli posamezniku ali skupinam za izredno življenjsko delo oziroma za vrhunske uspehe in dosežke na znanstvenem, gospodarskem, kulturnem, vzgojno-izobraževalnem, športnem, naravovarstvenem, humanitarnem ali katerem drugem področju, ki so pomembni za razvoj in promocijo Občine Komen. Podeli se eno priznanje letno.

B. Priznanja Občine Komen.

Priznanja se podeljujejo posameznikom ali skupinam za dosežene uspehe v krajšem časovnem obdobju. Priznanja imajo pomen pohvale ter so aktualen odziv na dosežke in uspehe na vseh področjih dela. Podeli se lahko do tri priznanja letno.

Priznanja podeli župan Občine Komen na slovesnosti ob občinskem prazniku Občine Komen.

2. Predloge za podelitev priznanj lahko podajo posamezniki, družbe, zavodi, politične in druge organizacije in skupnosti, društva ter ožji deli lokalne skupnosti.

Predlog za podelitev priznanj mora biti podan v pisni obliki in mora vsebovati: splošne podatke o predlagatelju, predstavitevne podatke o kandidatu, vrsto priznanja, za katero je kandidat predlagan, utemeljitev predloga s podrobnejšim opisom dela oziroma dosežkov, zaradi katerih je bila predlagana podelitev priznanja, in dokumente, ki potrjujejo dejstva, navedena v utemeljitvi. Predlagatelj predlogu priloži tudi soglasje kandidata.

3. Prispele predloge bo obravnavala Komisija za podelitev priznanj Občine Komen, imenovana s sklepom župana. Komisija bo oblikovala predlog za podelitev priznanj, o prejemnikih priznanj bo odločal občinski svet s sklepom.

4. Rok za vložitev predlogov je torek, 25. marec 2014, do 10. ure. Predlagatelji lahko podajo predloge na obrazcu, ki je na voljo v sprejemni pisarni Občinske uprave Občine Komen oziroma je dostopen na spletni strani Občine Komen www.komen.si.

5. Predlagatelji pošljejo predloge na naslov Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen v zaprti kuverti z napisom Ne odpiraj – za občinska priznanja. Predloge, ki bodo prispeli po roku, navedenem v 4. točki tega razpisa, komisija ne bo obravnavala.

Datum: 30. 1. 2014

Številka: 030-2/2014-2

Občina Komen
Danijel Božič, župan

Uredniški uvodnik

Kruha in iger!

22. zimske olimpijske igre v ruskem Sočiju so se uspešno zaključile. Kljub temu da so začetek iger pospremile različne blamaže organizatorjev, ki smo jih spremljali na spletnih portalih – od skupnih toalet, premajhnih postelj za športnike, odpadajočih luči, potepuških psov in vsega ostalega, zaradi česar je bil Soči bolj ali manj Potemkinova vas, so organizatorji uspeli igre pripeljati do konca. Te igre so se za nas s kar osmimi odličji izkazale tudi kot najbolj uspešne zimske olimpijske igre do sedaj. Novinarji so tako v zadnjih dneh iger na spletnih straneh in časopisih hvalili uspeh slovenskih športnikov, ki so pokazali izjemne rezultate v različnih športnih disciplinah. Statistika pravi, da naj bi k dobri meri števila odličij prispevalo visoko število prebivalcev in visok bruto družbeni proizvod. Več prebivalcev naj bi zagotavljalo večje število nadarjenih športnikov, višji BDP pa več sredstev za posamezne discipline, sredstva za ekipe, raziskave, opremo ipd. Slovenija je po teh kazalcih v vrhu – imamo namreč največ medalj glede na BDP ter smo takoj za Norvežani glede števila prebivalcev na dobljeno medaljo. Vsekakor igra pri tekmi za medalje pomembno vlogo tudi način življenja naroda, saj postajamo Slovenci vedno bolj športen narod, pri čemer prednjačijo zimski športi. Tudi sama sem bila presenečena in navdušena nad uspehi naših športnikov, še posebej nad rezultati Tine Maze, ki je z dvema zlatima odličjema dokazala vsem, da še vedno zna in zmore.

Navdušenje nad uspehi naših športnikov, ki so rezultat ne samo talenta, temveč trdega večletnega dela, odrekovanja in tudi kančka sreče, bodo počasi izzveneli in ponovno se bomo spoprijeli z vsakdanom političnega parketa in gospodarske realnosti. V času iger in izjemnih vremenskih nevšečnosti so kar malo mimo nas spolzele novice o novi zadolžitvi, interpelaciji in imenovanju novih ministrov. Še največ pozornosti so bila deležna obvestila o predvidenem davku na nepremičnine, ki jih je zavezancem

Geodetska uprava RS v prvem valu pošiljala v prejšnjem tednu, kar je razumljivo, saj gre za davek, ki bo imel neposreden in takojšen vpliv na že tako osiromašene denarnice državljanov. Na nepremičninski davek gledam z dveh vidikov. Z vidika občanke se zavedam, da je uvedba davka neizogibna, z vidika uslužbenke v javni upravi pa se ne morem znebiti misli »Le kaj je GURS počel do sedaj?!« Zakonodaja za uvedbo davka se je namreč pripravljala toliko časa, da bi moral postopek obračuna sedaj pravzaprav potekati brez najmanjše težave. Vendar pa je davek v obvestilih nemalokrat napačno izračunan, obvestila naj bi prejemale tudi ljudje, ki so že pokojni, za nameček pa bo še marsikateri državljan status prebivališča moral urediti s pomočjo pravnega strokovnjaka. Tudi v obvestilu, ki sem ga sama prejela, je kopica napak in ko sem se želela naročiti za obisk na izpostavi GURS-a preko brezplačne telefonske številke, mi je prijazen ženski glas vztrajno prigovarjal, naj pokličem kasneje, ker naj bi bili vsi operaterji zasedeni. Z vidika javne uslužbenke mi je prav tako nerazumljivo, da v tem času priprave zakonodaje ni bilo mogoče poenotiti evidenc, iz katerih bi črpali relevantne podatke. GURS namreč vztrajno napotuje vse, ki imajo vprašanja glede zemljišč, na občino, saj naj bi bila zaradi umestitve parcel med zemljišča za gradnjo stavb in podobno ta kriva za višino ocenjene vrednosti posameznih zemljišč. Ob tem se lahko samo prizanesljivo nasmehnemo tistim občanom, ki so pred leti zahtevali pre kategoriziranje nekega zemljišča med stavbna zemljišča, danes, ko pa je to isto zemljišče zaradi tega obdavčeno po višji stopnji, se s tem kar ne morejo sprijazniti.

ln če smo že začeli s številom prebivalstva, z njim še končajmo. Slovenija ima nekaj več kot 2 milijona prebivalcev, to je le malenkost več kot npr. Dunaj ali Budimpešta. Bi se mogoče morali uspešnega upravljanja učiti pri njih?

mag. *Andreja Štok*,
odgovorna urednica

Foto: J. Štok

Glasilo Občine Komen
Letnik 9, številka 1, marec 2014

Izdajatelj:
Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen
Telefon: 05 7310 450
Fax: 05 7310 460
Spletna stran: www.komen.si
E-pošta: burja@komen.si

Naklada: 1.420 izvodov
Glasilo brezplačno prejmejo gospodinjstva v Občini Komen. Glasilo raznaša Pošta Slovenije. V primeru, da glasila ne prejmete na dom, se obrnite na pošto v Komnu ali Štanjelu in jim sporočite, da glasila niste prejeli. Glasilo dobite brezplačno tudi na občini v Komnu, na voljo je tudi v elektronski obliki na spletni strani občine www.komen.si.
Odgovorna urednica: mag. Andreja Štok
Uredniški odbor: Tanja Bratina Grmek (pomočnica odg. urednice), Ana Godnik, Helena Uršič, Mojca Železnik Buda
Lektoriranje: Tanja Bratina Grmek (razen oglasnih sporočil)
Priprava za tisk: DTP Studio Sežana, Čeh Damjan, s. p., Partizanska 82, 6210 Sežana
Tisk: Print Luin, Dušan Luin, s. p., Sveto 58, 6223 Komen
Informacije v zvezi z izdajo občinskega glasila dobite na tel. št. 05 7310 452.
Vabljeni, da svoje prispevke (članke in slikovno gradivo) za naslednjo številko pošljete v elektronski obliki na e-naslov burja@komen.si najpozneje do 25. maja 2014. K posameznemu članku priložite največ dve fotografiji v čim boljši resoluciji.
Vabimo tudi vse fotografe ali fotografe kar tako, da nam pošljejo tematske fotografije za objavo na naslovnici. Digitalni posnetki naj bodo v čim boljši resoluciji. Poslanih posnetkov v slabi resoluciji ne bomo objavili.
Naslednja številka občinskega glasila izide junija 2014.
Fotografija na naslovnici: pustni Mehičani
Foto: Nuša Švara

Burja

Burja

Burja

Cirkus, ki lahko koristi

Spoštovane občanke in občani! Te dni in tedne je veliko hude krvi zaradi novega nepremičninskega davka. Številni prihajate na občino in se hudujete. Upravičeno! Pomagamo pa lahko bolj malo, saj smo tudi v občinski upravi v škripcih. Veliko je nejasnosti, napak, nepopolnih in napačnih podatkov, ki so državna in ne občinska stvar. In ne nazadnje, država je od nas zahtevala uradniška dela in opravila na vrat na nos. S pomanjkljivimi evidencami in podlagami pa je težko čez noč narediti kaj pametnega in uporabnega. Zadeve se umirjajo in upam, da bo država vsem dala čas, da se premoženjski podatki spravijo v red in šele nato pošiljala davčne odločbe.

Po letih priprave novega občinskega prostorskega načrta prihajamo v sklepno fazo. V Ljubljani so ga že ocenili in dali še državne usmeritve in zahteve, tako da ga lahko v nekaj mesecih kot dokončanega predložimo v razpravo in občinskemu svetu v potrditev. Potem bomo počakali samo še na končno sodbo države.

Zdajšnji cirkus in veliko vznemirjenje znata prispevati h kakovostnim popravkom pred potrditvijo na občinskem svetu, saj se danes vsi bolj zavedamo, kaj so davki in na kaj so veliki in na kaj majhni. Tudi če davek letos ne bo uveden, ga bo država slej ko prej uveljavila. Zato velja skrbno razmisliti in se čim manj hudovati.

Še sprehod po občini. Stekla so dela na cesti Komen–Branik. Preplastitev do Dovc in krožišče pri Osnovni šoli Antona Šibelja Stjenke Komen naj bi bila nared do konca letošnjega maja. Zaradi naravne nesreče (žled) se lahko dela za nekaj tednov zamaknejo. Krožišče sofinancira občina, preplastitev pa je v celoti strošek državne blagajne.

V Gorenji Brestovici smo obnovili kal, kamor se stekajo izvirne vode, in odtočni jarek do jame Dolenca. Dom v Tomačevici ima novo streho, komenski zadružni dom nima več razpoke, ker so vanjo vgrajene jeklene vezi, obnovljen je tudi kamnit pločnik, deloma pročelje in streha, urejena je klančina za invalide. Smo tik pred sklenitvijo pogodbe za odkup zemljišča za združnim domom, kjer bo večje parkirišče, namenjeno razbremenitvi komenskega placa, in velik prostor za otroško igrišče, če bo za krajanke Komna predlog sprejemljiv. Urejamo gradbeno dokumentacijo za prenovu vaškega doma in stanovanja v Kobdilju, v Gorjanskem pa je v sklepni točki ureditev igrišča. Poteka tudi obnova napajališča, ki je spomenik kulturne dediščine iz začetka prejšnjega stoletja.

Iz Podlasov so v Štanjel pripeljali zmogljiv elektrovod, ki bo priključen na omrežje, vsaj upam tako, že pred izidom Burje. Dela so zastala zaradi žledoloma, ki je terjal vse razpoložljive delovne moči na prizadetih območjih. Napajanje z elektriko bo na štanjelskem koncu poslej dobro.

Obnovljen del štanjelskega gradu smo oddali v najem za izvajanje gostinske, prireditvene in galerijske dejavnosti. Ferarjev vrt smo prevzeli v posest in začeli z vzdrževanjem in urejanjem. Gradnja kanalizacije v starem delu Štanjela poteka po načrtih in brez hujših zapletov.

Lansko poslovno leto je Občina Komen sklenila z manjšim presežkom in pravočasno poravnala vse finančne obveznosti z odplačili glavnice in obresti na posojila vred. Trudili se bomo, da bomo tudi letos poslovali tako uspešno kot pretekla tri leta, ko se nismo zadolžili. Letos se bomo predvidoma le za nekaj mesecev, dokler nam država ne izplača 300.000 evrov, ki jih prispeva za štanjelsko kanalizacijo. Vložek občine je 200.000 evrov.

Kmalu bomo začeli graditi vodovodni rezervoar v Zagrajcu. Morebitne pritožbe ponudnikov lahko zavlečejo pričetek gradnje v jesen. O celoviti prenovi dotrajanega vodovodnega sistema v naši občini pa ne morem zapisati nič določenega. Nared je vse, potrebujemo še srečo pri pridobivanju evropskega denarja.

Težav in zapletov je veliko, vam pa jih ne bom našteval, ker imate verjetno dovolj lastnih.

Danijel Božič, župan

Dobro je vedeti

Občinska uprava Občine Komen

Telefon: 05/73 10 450

Fax: 05/73 10 460

Spletna stran: www.komen.si

E-pošta: obcina@komen.si

Uradne ure: ponedeljek in petek od 8.00 do 12.00 ure
sreda od 8.00 do 12.00 ure in od 15.00 do 17.00 ure

Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Divača, Hrpelje – Kozina, Komen in Sežana

Telefon: 05/73 10 141

E-pošta: soou@sezana.si

Uradne ure: ponedeljek in petek od 7.30 do 11.00 ure
sreda od 7.30 do 11.00 ure in od 12.00 do 16.00 ure

Krajevni urad Komen

Telefon: 05/ 76 68 510

Uradne ure: vsako drugo in četrto sredo v mesecu od 8.00 do 12.00 ure.

Za nujne primere se obrnite na sedež Upravne enote v Sežani, tel. št. : 05/73 12 700.

Policijska pisarna Komen

(v prostorih Krajevnega urada Komen, Komen 86)

Telefon: 05/76 68 122

Uradne ure: sreda od 14.00 do 17.00.

Knjižnica Komen

Komen 118, 6223 Komen

Telefon: 05/76 68 580

E-pošta: knjiznica.komen@iol.net

Delovni čas: torek in petek od 11.00 do 18.00 ure
sreda od 8.00 do 14.00 ure

Zdravstvena postaja Komen / Splošna ambulanta Komen

Telefon: 05/73 11 460

Lekarna Komen

Telefon: 05/73 11 790

Delovni čas: ponedeljek od 8.30 do 15.30 ure
torek, četrtek in petek od 8.00 do 15.00 ure
sreda od 9.00 do 18.00 ure

Zbirni center Komen

torek: od 9. do 13. ure
četrtek: od 14. do 17. ure
sobota: od 9. do 13. ure

Zavetišče Oskar Vitovlje

Telefon: 05/ 30 78 570

Najdba zapuščene (brez skrbnika) ali izgubljene živali

Seznajte se z delom Občinskega sveta Občine Komen ter obiščite spletno stran www.komen.si

Pomembnejši sklepi in splošni akti, sprejeti na 23. redni seji (18. december 2013):

- Slep o sprejetih pripombah na osnutek Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Razvojna agencija ROD Ajdovščina ter o sprejemu odloka v prvi obravnavi,
- Sklep o potrditvi načrta ureditve novega dela pokopališča Kobdilj (sv. Gregor) na predlog koncesionarja izvajanja gospodarske javne službe urejanja in vzdrževanja pokopališč Komunalno stanovanjskega podjetja, d. d., Sežana z umestitvijo prostora za raztros pepela, prostora za ureditev klasičnih grobnih prostorov po grafični prilogi varianta 1 in prostora za ureditev talnih žarnih grobov po grafični prilogi varianta 2, vključno z izvedbo zakoličenja,
- Sklep o sprejemu Odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o koncesiji za opravljanje lokalne gospodarske javne službe dobave, postavitve, vzdrževanja in izvajanja javne razsvetljave v Občini Komen, po skrajšanem postopku,
- Sklep o sprejemu Odloka o proračunu Občine Komen za leto 2014 s prilogami v drugem branju,
- Sklep o sprejemu Pravilnika o dopolnitvi Pravilnika o načinu odmere in plačevanja komunalnega prispevka za kanalizacijsko omrežje v naselju Komen,

- Sklep o imenovanju Igorja Zege v svet Zavoda za gasilno in reševalno službo Sežana za mandatno obdobje 2014–2018,
- Sklep o seznaitvi z Letnim poročilom o izvedenih ukrepih iz akcijskega načrta energetskega koncepta in njihovih učinkov za leto 2013.

Pomembnejši sklepi in splošni akti, sprejeti na 24. redni seji (26. februar 2014):

- Sklep o oceni izvajanja občinskega programa varnosti Občine Komen v letu 2013,
- Sklep o sprejemu Letnega programa kulture Občine Komen za leto 2014,
- Sklep o sprejemu Letnega programa športa Občine Komen za leto 2014,
- Sklep o izdaji soglasja Zavodu za socialno oskrbo Pristan Podnanos k predlogu cene storitve Pomoč družini na domu,
- Sklep o oprostitvi plačila najemnine za grobne prostore,
- Sklep o prekinutvi obravnave predloga Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Razvojna agencija ROD Ajdovščina ter o izstopu Občine Komen iz Javnega zavoda Razvojna agencija ROD.

Meritve hitrosti ter merilne in opozorilne table Vi vozite v Občini Komen

Že nekaj let vas v naseljih Občine Komen na glavnih cestah opozarjajo merilne in opozorilne table Vi vozite, ki vas ob prehitri vožnji opozorijo z utripanjem, vendar nekaterim očitno to ni dovolj, da bi zmanjšali hitrost in upoštevali omejitve, zato so bile s strani Medobčinskega inšpektorata in redarstva Občin Divača, Hrpelje - Kozina, Komen in Sežana izvedene meritve hitrosti z radarjem.

Statistika meritev hitrosti se ujema s podatki opozorilnih merilnih tabel, in sicer je bilo največje število kršiteljev zabeleženo v naselju Kobdilj. V vaseh Gorjansko, Komen (pri šoli) in Kobjeglava je bilo zabeleženo manjše število kršiteljev. Meritve hitrosti se bodo opravljale še naprej, zato upoštevajte cestnoprometne predpise in omejitve hitrosti.

V juliju so redarji izvedli prve testne meritve z radarjem in do konca leta 2013 so bile izvedene 3-krat po 7 ur na več lokacijah na območju Občine Komen. Zabeleženi so bili tudi prekrški.

Povprečna hitrost vseh vozil, ki so prekoračila hitrost, je bila 65,37 km/h, omejitev hitrosti pa je bila na vseh merilnih lokacijah 50 km/h. Mejna vrednost aktiviranja radarja je bila nastavljena na 63 km/h, kar pomeni, da smo ukrepali zoper voznike, ki so prekoračili hitrost v naselju za več kot 13 km/h. Meritve smo opravljali v Komnu pri šoli, na mestnem trgu, Kobdilju, Tomačevici, Gorjanskem, Škrbini, na Brjah pri Komnu, Kobjeglavi.

Lokacije meritev smo za začetek določili na podlagi predhodno zbranih podatkov iz tabel Vi vozite, podatkov testnih meritev z

radarjem, predlogov občinske uprave in naših ugotovitev nevarnih točk (šola in vrtec, avtobusne postaje, prehodi za pešce, zoženi odseki v naseljih, velika frekvenca vozil).

Merilne table Vi vozite so trenutno postavljene v vasi Gorjansko na začetku vasi iz smeri Ivanji Grad, Kobdilj iz smeri Štanjel, v Komnu ob osnovni šoli iz smeri Štanjel, Škrbina na začetku vasi iz smeri Komen in Tomačevica iz smeri Štanjel. Prestavljajo se na predlog občanov, sveta za preventivo, občinske uprave in MIR-a. Table Vi vozite beležijo podatke – hitrosti prihajajočih vozil, iz katerih potem s programsko obdelavo dobimo naslednje rezultate – grafe:

- število izmerjenih hitrosti,
- povprečno in maksimalno hitrost,
- odstotke hitrosti,
- število vozil in
- grafe.

Od septembra 2013 je MIR mesečno prenašal podatke iz merilnih tabel in jih statistično uredil tako, da se lahko objavijo na internetni strani občine v obliki grafa.

Besedilo: Mirjana Bomeštar

Žive meje in vejevje na cestišču ali pločniku

Prihaja pomladni čas, ko bomo pričeli z urejanjem okolic naših hiš. Pri tem bi vas MIR rad opozoril na žive meje in drevje, ki jih imate posajene in ki morebiti segajo na cestišče ali pločnike. Ob rednem nadzoru cest redarji ugotavljajo, da veje žive meje in dreves pogosto segajo čez ograjen zid nad cestišče lokalnih cest in s tem ovirajo varen potek prometa pešcem in vozilom.

Porezati je treba vse veje in živo mejo v svetli višini zida oziroma meje s cestiščem ali pločnikom. V kolikor tega ne boste storili, bo to na vaše stroške storilo pooblaščenno podjetje. Uveden bo tudi postopek o prekršku po 2. odstavku 5. člena Zakona o cestah (ZCes-1), ki pravi: »Prepovedano je izvajati ali opustiti kakršna koli dela na javni cesti, na zemljiščih ali na objektih ob javni cesti,

ki bi lahko škodovala cesti ali ogrožala, ovirala ali zmanjšala varnost prometa na njej, postavljati ograje, stebričke, zasaditi živo mejo, trto ali druge visoke nasade ali poljščine.« Za vse navedene kršitve je predpisana globa v višini 1000 evrov.

Prav tako vas opozarjamo na določilo 32. člena Odloka o načinu opravljanja obveznih lokalnih gospodarskih javnih služb zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov, da je prepovedano sežiganje komunalnih odpadkov, med katere sodi tudi zeleni odrez, na prostem, na mestu nastanka in v strnjenih naseljih, za kar je predpisana globa 400 evrov.

Besedilo: Mirjana Bomeštar

Ferrarijev vrt spet v lasti Občine Komen

Župan Danijel Božič in minister za kulturo dr. Uroš Grilc sta konec decembra 2013 podpisala pogodbo o neodplačnem prenosu dela kulturnega spomenika državnega pomena – vrta ob Vili Ferrari v Štanjelu. S tem je minister Grilc izpolnil svojo obljubo, ki jo je dal ob obisku Občine Komen novembra 2013, da je neodplačen prenos lastništva nad vrtom mogoč do konca leta 2013.

Ferrarijev vrt, v lasti Enrica Ferrarija, zdravnika iz Trsta, je nastal v dvajsetih in tridesetih letih 20. stoletja pod starim utrjenim jedrom Štanjela pod vodstvom arhitekta Maksa Fabianija. Fabiani je hiše, ki jih je Ferrari pokupil v stavbnem nizu nad parkom, obnovil tako, da so s parkovne strani urejene kot podeželske vile s parkom, medtem ko z ulične strani njihov izgled ni bil spremenjen. Terasasti vrt je oblikovan tako, da se staplja z okoliško pokrajino. Obsegal je zelenjavne in cvetlične grede, pergole, balinišča, razgledišča, paviljon ter bazen, ki se je napajal z vodo

iz zato posebej zasnovanega vodovodnega sistema. Vodovodni sistem in nekatere hiše so bili uničeni v 2. svetovni vojni.

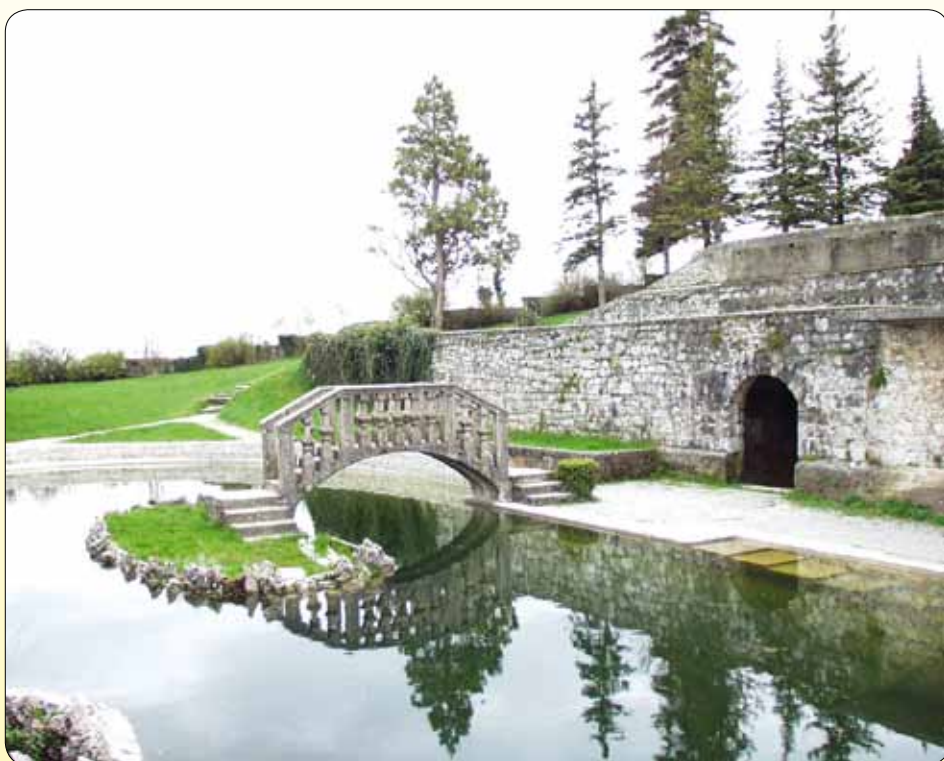
Zaradi izjemnega kulturnega, krajinskega, umetnostnega, arhitekturnega, zgodovinskega pomena vrtnega kompleksa je bil vrt leta 1999 z odlokom ministrstva razglašen za kulturni spomenik državnega pomena z lastnostmi kulturne krajine, spomenika oblikovane narave, tehniškega spomenika, umetnostnoarhitekturnega spomenika in zgodovinskega spomenika.

Zadnja leta je za tekoče vzdrževanje vrta skrbelo podjetje Arboretum Volčji Potok, s katerim je pristojno ministrstvo sklenilo pogodbo o vzdrževanju. Kljub znatnim finančnim sredstvom pristojnega ministrstva je vrt v zadnjih šestnajstih letih stagniral in celo propadal, saj grede niso bile vzdrževane, vrtna oprema pa je uničena oziroma neustrezno nameščena, večina trajnic je propadla, sistem živice iz pušpana pa je zaradi nevzdrževanja močno okrnjen. Izkazalo se je, da so bila v vrtu izvedena le nujna

vzdrževalna dela (košnja in nujni rez živice). Predvsem zaradi tega je komenska občina v preteklosti že aktivno sodelovala pri najnujnejših posegih na območju vrta, pri čiščenju ribnika in polnitvi s čisto vodo ter pri zavarovanju najnevarnejših točk.

Župani Občine Komen so skozi vsa leta izražali željo po vrnitvi Ferrarijevega vrta v last komenske občine, saj so menili, da bi se le-ta bolje izkazala pri oživitvi vrta. Ferrarijev vrt je bil kot sestavni del Štanjela vključen v regionalne načrte razvoja kulture in turizma ter v obsežne prostorske dokumente za območje Štanjela. Občina bo v naslednjih nekaj letih poskušala preprečiti nadaljnjo stagnacijo oziroma propadanje Ferrarijevega vrta in zagotoviti pogoje za trajnostno vzdrževanje in upravljanje, prav tako bo skušala zagotoviti boljše pogoje za izvajanje različnih kulturnih dejavnosti in izboljšati možnosti za trženje Štanjela in posledično ustvarjati nova delovna mesta.

Besedilo: občinska uprava

Pravniški kotiček

Davek na nepremičnine in registri nepremičnin

Nepremičninski davek že nekaj časa pretresa Slovenijo, čeprav trenutno niti še ni povsem jasno, kdaj in če sploh bo zaradi zadržanja s strani Ustavnega sodišča RS (v celoti) stopil v veljavo. Je pa prav davek na nepremičnine pokazal, kako pomembne so evidence naših nepremičnin in (pravilni) podatki v njih. V tokratnem pravniškem kotičku si bomo ogledali bistvene lastnosti zemljiškega katastra, zemljiške knjige in registra nepremičnin, treh glavnih evidenc naših nepremičnin.

Primer: Ostarela mama živi v hiši, katere lastnik je njen sin. Njuno razmerje je urejeno s pogodbo o ustanovitvi osebne služnosti, ki pa je še nista vpisala v zemljiško knjigo. Geodetska uprava je na nepremičnino zaračunala višji davek, saj mamina osebna služnost (ki vpliva na nižjo davčno osnovo) iz zemljiške knjige ni razvidna. Da bi plačala nižji davek, bo morala biti služnost v zemljiško knjigo vpisana pred 1. 4. 2014.

Zemljiška knjiga je register, v katerem so določene stvarne pravice na nepremičninah. Tako je v njej zapisan podatek o lastninski pravici, hipoteki, zemljiškem dolgu, služnostni pravici, pravici stvarnega bremena, stavbni pravici itd. Le podatki o stvarnih pravicah iz zemljiške knjige se štejejo za resnične, zato je pomembno, da je zemljiškoknjižno stanje nepremičnin pravilno urejeno. V zemljiško knjigo lahko dostopamo prosto preko spleta, vendar se je treba predhodno prijaviti kot registrirani uporabnik. Za vodenje zemljiške knjige so pristojna okrajna sodišča, pot do sprememb pa vodi prek overitve pri notarju in nato vpisa v zemljiško knjigo po elektronski poti.

Zemljiški kataster je uradna evidenca zemljišč, ki so opredeljena s parcelo oziroma parcelami. Povezuje stvarne pravice na zemljiščih, kot so določene v zemljiški knjigi, z lokacijo v prostoru – poveže torej lastnika in prostor. Katastrski podatki so prosto dostopni na sple-

tu, za podrobnejši (osebni) vpogled pa si je treba urediti posebno kvalificirano elektronsko potrdilo. Kataster vodi Geodetska uprava RS in kakršnokoli spremenjanje podatkov v njem poteka le prek izvedenca geodetske stroke.

Register nepremičnin je evidenca, na podlagi katere se odmerja nepremičninski davek in ki naj bi odražal dejansko stanje nepremičnin v naravi. Podatki so vanj uvoženi iz katastra zemljišč, zemljiške knjige in ostalih evidenc. Če menite, da podatki iz registra nepremičnin niso pravilni (če ste denimo v zemljiško knjigo vpisali osebno služnost, pa tega geodetska uprava v informativnem izračunu davka ni upoštevala), jih lahko spremenite s pomočjo spletne aplikacije, do katere je mogoč dostop preko strani Geodetske uprave RS.

Helena Uršič, univ. dipl. pravnica

Društveno

Skrb za fizično in psihično zdravje s Kraškim drenom

Na letnem občnem zboru v restavraciji Karat hotela Safir v Sežani se je na zadnji januarski dan zbralo večje število drenovk (pretežno članic Kluba Kraški dren), ki jih aktivno in dobrodelno že vrsto let vodi predsednica Ivanka Šuc Celano. Po številu članov sodijo med eno največjih društev na Sežanskem. Društvo šteje blizu 300 članov in ti telovadijo v trinajstih telovadnih skupinah. Čeprav ne telovadijo vsi, so ponosni na novoustanovljeno telovadno skupino v Avberju.

Za popestritev občnega zbora, ki se je nadaljeval v prijeten večer ob dobri glasbi, sta tudi letos poskrbeli humoristki Erna Stantič in Branka Guštin, drenovki iz Komna, s skečem Lucija in Mery. »Glavni namen društva je skrb za fizično in psihično zdravje, zlasti za starejše, kar skušamo doseči z aktivno rekreacijo in pogostimi medsebojnimi druženji. V današnji družbi in ob današnjem tempu življenja so zlasti starejši prevečkrat odrinjeni na rob, kar

nemalokrat povzroča njihovo stisko in osamljenost. Naš program s telovadbo, predavanji in ostalimi druženji vsekakor veliko pripomore k boljšemu počutju in razpoloženju udeleženk. Taka telovadba se odvija po manjših krajih, kjer živijo ljudje, ki nimajo možnosti prevoza v mestna središča. Večina včlanjenih je žensk, ki živijo same, med njimi pa so tudi socialno šibke osebe, ki ne zmorejo plačevati telovadnine. Prav takim sta druženje in gibanje v veliko pomoč pri premagovanju osamljenosti, vse to pa pripomore h krepitvi njihovega zdravja,« je na zboru poudarila predsednica društva.

Za organizirano telovadbo ne pobirajo vadbne, saj tako omogočajo vsem, da se jim pridružijo pri telovadbi, s katero začnejo v septembru. V skupinsko vadbo se vključujejo predvsem socialno ogrožene osebe. Le-tem omogočajo, da ne plačujejo vadbne. Na žalost so taki primeri iz leta v leto številčnejši.

Pri telovadbi sodeluje tudi nekaj odraslih s posebnimi potrebami, ki jim telovadba pomaga, da so bolj samostojni in gibljivi. S tem jim je omogočeno lažje vključevanje v okolje in boljša komunikacija. Vse to je mogoče le s prijaznim sodelovanjem vadiateljice. Tudi ti ne plačujejo vadbne. Da pa lahko tako telovadijo, ima največ zaslug prav predsednica društva, ki se je letos še posebej zahvalila dvema donatorjema. To sta Delavska hranilnica in Zavarovalnica Vzajemna.

Uspešna predsednica Ivanka Šuc Celano je hvaležna vsem vodjem telovadnih skupin, ki prav tako kot ona svoje dela opravljajo prostovoljno in s takim sodelovanjem pripomorejo k temu, da je Klub Kraški dren tako uspešen – navkljub iz leta v leto bolj obremenjujoči davčni zakonodaji.

Besedilo in foto: Olga Knez

Naših 70 let

Naših 70 let. Sporočilo, ki je v soboto, 15. februarja 2014, krasilo oder v kulturnem domu v Komnu, ko smo borci in izgnanci obudili spomin na 70. obletnico bitke v Dovcah in na prav toliko let, ko so bile nekatere vasi požgane, ljudje pa izgnani v Nemčijo na Bavarsko. Kraji Branik, Divči, Komen, Mali Dol in Tomačevica so 15. februarja 1944 doživeli požig s strani nemškega okupatorja kot maščevalni ukrep na zmago partizanov 2. februarja 1944 v Dovcah.

Pa boste rekli, da se ponavljamo, da nimamo ljudem več kaj povedati in nekateri celo v sebi glodajo vprašanje, češ zakaj je bil potreben napad, saj ne bi bilo požiga in niti ne izgnanstva. S tem vprašanjem nisem obremenjena, kajti vse življenje, ki ga hodim od leta 1945, sprejemam kot darilo naroda in mojih staršev, ki so poskrbeli za svoj jezik, za svoje pravice in predvsem za svojo zemljo. Med te borce sodijo tudi izgnanci, med katerimi sta bila moja mama in tata, saj so vse trpljenje, psihične in materialne posledice preživeli s pokončno držo in se iz velike ljubezni do rodne grude vrnili v porušeno in izropano, a svobodno domovino. Zato je prav, da mejniki iz naše preteklosti ne gredo v pozabo. Če ne bi bilo ne napada ne izgnanstva, bi morda mi bili danes to, kar smo? Vsa spominjanja na prehojeno pot naj ostanejo živ kamenček v mozaiku velikega rodoljuba vsakega izmed nas. 2. in 15. februar sta za naše področje komenskega Krasa tista dva pomembna mejnika, o katerih bi morala steči beseda v šolskih klopih, da, mogoča bi bila skoraj pri vsakem predmetu, morda samo deset minut, pa četudi mimo učnih načrtov.

Na skupni spominski svečanosti je bil naš gost, slavnostni govornik zgodovinar dr. Janko Prunk, predsednik sveta Društva izgnancev Slovenije 1941–1945. Dotaknil se je dogodkov, ki so del naše junaške zgodovine, in so se mednje pomešali tudi krivica in poveljni poboji, toda, kot nam je govornik sporočil, čas je, da strnemo vrste v premagovanju današnjih dni in v iskanju prihodnosti. Skoraj z enakim sporočilom so v našo zavest prihajali pesem, glasba, ples, torej vse, kar so nam na spominski dan podarili naši kulturniki. Z nami je bil Pihalni orkester Komen z dirigentom Matijem Tavčarjem, Mešani pevski zbor Gorjansko z zborovodkinjo Kristino Cotič, Pevsko društvo Cominum iz Komna

z zborovodkinjo Ingrid Tavčar, pevka Meta Erženičnik, plesalke KUD 15. februar Komen z vodjo Marjetko Kosovac, ki jo je tega dne nadomeščal Đeki, in Mladinski pevski zbor OŠ Antona Šibela Stjenka Komen z zborovodkinjo Andrejo Rustja. Odlomek iz knjige Iz požganih domov nam je doživeto prebral devetošolec Aleks z mentorico Vlasto Metlikovec. In smo si s pesmijo, glasbo in plesom dopovedovali, bili smo rodoljubi, bili smo borci, bili smo izgnanci, bili smo osvoboditelji, bili smo graditelji, bili smo nedolgo tega osamosvojitelji. Kaj smo danes? Vse te lastnosti so v nas in naj prerastejo v zvrhano mero domoljubja, iz katerega

naj požene iz poštenega dela in znanja prihodnost za generacije, ki rastejo pred našimi očmi. Tudi skrbno pripravljena razstava o izgnanstvu nas opozarja, da je prav, da rodovi na trpljenje prednikov ne pozabijo in da ostanejo spomini kot opomin, naj se vojna in njene grozote ne ponovijo več.

Hvala Mariji in Damjani iz komenske knjižnice za predstavljeno gradivo. Prijazno vabljeni vsi, ki hranite doma še kakšen vir iz tistih dni, da ga prinesite v knjižnico.

Besedilo: Ana Godnik

Pred novo premiero gledališke skupine KD »Brce«

Te dni potekajo v Kulturnem domu v Kobjeglavi zadnje intenzivne vaje za novo premiero gledališke skupine Kulturnega društva »Brce« iz Gabrovice pri Komnu, ki bo v petek, 21. marca 2014, ob 20. uri v Kulturnem domu v Kobjeglavi uprizorila komedijo v dveh dejanjih slovenskega pisatelja in dramatika Marjana Tomšiča Češpe na figi. Tako se glasi nenavaden, nekoliko metaforičen naslov najnovejše uprizoritve gabrovčanskih komedijantov, že štirinajste po vrsti od ustanovitve društva, ki so Tomšičevo komedijo z izvirnim naslovom Južic in Juča iz slovenske Istre prenesli na naš Kras in jo časovno umestili v prva petdeseta leta po vojni.

Izjemno duhovita in spretno napisana komedija, ki ima vse pogoje, da postane nova uspešnica gledališke skupine KD »Brce«, pripoveduje o ljubezenskih in drugačnih zgodah in nezgodah preprostih Kraševcev, ki bi lahko mirno živeli, če jih ne bi vztrajno nadlegovali samovšečni partijski in občinski funkcionarji, ki si svet predstavljajo nekoliko po svoje ali kot pravi avtor v priložnostnem zapisu za gledališki list: »... politiki in z njimi razne ideologije prihajajo in odhajajo, narod ostaja. Vedno znova in znova preživi še tako zvite in lažno dobre ali pa odkrito krute cesarje, kraljice, kraljevine, republike, diktature ... In zdaj, v tem času, se spopada z vsemogočno in neznansko zvito, umazano lažno Demokracijo ...«

Ker gledališka skupina KD »Brce« iz Gabrovice pri Komnu, razen majhnega prostora v bivši trgovini Prehrane, ki pa služi tudi za skladišče scenskih in tehničnih materialov, ne premore svoje la-

stne dvorane ali vsaj primernejšega vadbenega prostora, so se nadebudni gabrovčanski komedijanti povezali z bližnjo Kobjeglavo oziroma s tamkajšnjim KUDT Kraški slavček Kobjeglava - Tupelče, ki jim je ponudilo prepotreben prostor za vaje.

Sicer pa tudi zasedbeno nova uprizoritev KD »Brce« poteka v znamenju najširšega sodelovanja in združevanja. Tako so ob stalnem igralskem jedru (Erna Trobec, Silvestra Grižnik - Kačič, Grozdana Švara, Bojana Furlan, Branka Guštin in Milena Colja) k sodelovanju povabili še številne gledališke navdušence s širšega območja Krasa in celo iz zamejstva: Urbana Grmeka Masiča iz Kobjeglave, Igorja Rojca iz Sežane, Eda Škrlja iz Križa pri Sežani ter Nika Pertota in Jožka Okretiča iz Nabežine.

Ob tem naj še zapišemo, da je režijo in sceno za novo uprizoritev podpisal Sergej Verč, asistentka režije in kostumografinja je

Niko Pertot (Jožko) in Urban Grmek Masič (Štef) – posnetek z vaje

Igor Rojc (Andželo), Urban Grmek Masič (Štef) in Jožko Okretič (tov. Lisjak) – posnetek z vaje

Minu Kjuder, tehnični vodja je Darko Kačič, šepetalka pa je Sonja Luin. Sceno so izdelali Milivoj Colja, Darko Kačič in Milko Švara, za šiviljske škarje pa je prišla Erna Trobec.

Prva ponovitev komedije Marjana Tomšiča Češpe na figi bo v soboto, 22. marca 2014, ob 20. uri prav tako v Kulturnem domu v Kobjeglavi.

Več informacij o sami predstavi kot o dejavnosti gledališke skupine KD »Brce« lahko najdete na novi spletni strani skupine www.brce.si.

Foto: arhiv KD »Brce«

Vsega po malem za vse

Dragi bralci, spet nas bo s svojimi prispevki prepihala naša Burja. In ker je to prva številka v letošnjem letu, naj vam natrosim nekaj statističnih podatkov, ki so v veliki meri razveseljivi. Kot veste, ima Kosovelova knjižnica Sežana tri enote. Naša, komenska, je odprta trikrat tedensko (ostali dve sta več), vendar zaradi tega prav nič ne zaostaja, kar zadeva obisk članov in izposojajo gradiva,

k večjemu obratno. Naj vam povem, da ima knjižnica vpisana 702 člana, od tega jih aktivno obiskuje knjižnico 482. Vsako leto se na novo vpiše nekaj več kot 50 novih članov, v letu 2013 pa kar 79. Vsi redni obiskovalci ste v letu 2013 knjižnico obiskali 9.177-krat in si izposodili kar 18.266 enot gradiva (v letu 2012 pa 17.416), izposojeno gradivo s podaljšanji pa nanese kar 55.167 enot. Skratka, moram vas zelo pohvaliti, vsako let si več izposojate, več berete! Žal pa je trenutni splošni situaciji namenjen nič kaj vesel del statistike, to je nabavi gradiva, ki že vrsto let pada. V lanskem letu smo dobili samo 479 novih knjig (v letu 2012 pa 482, v letih pred 2010 smo presegali število 800). To situacijo skušamo omiliti tako, da vam brezplačno nudimo vse gradivo, ki je del fonda celotne Kosovelove knjižnice, saj se naša nabavna služba trudi nabaviti vsaj en do dva izvoda določenega gradiva. Skupna nabava v Komnu sicer presega 692 enot, vendar je razlika prišla v knjižnico spet na račun vas, dragi bralci, s pomočjo vaših darov. Hvala vsem tako za knjižne darove kot tudi za to, da

s svojim obiskom kažete, kako pomemben del naše skupnosti je knjižnica!

Dogajanje v knjižnici bom tokrat povzela v enem prispevku. Kot je v naši navadi, smo veliko potovali, kar počnemo že vrsto let. Knjižni nahrbtnik smo napolnili s potepanji po Boliviji z Mikelo Leon, po Venezueli, kamor nas je vodil Zoran Furman, s Štefanom Reharjem pa smo bili na Tasmaniji. Dvakrat smo šli na kolesarjenje, in sicer na kar zahtevne ture: po Tibetu, kamor nas je vodil Karel Bizjak, in po indijski Himalaji z Markom Mohorčičem. Posebno doživetje pa je bila pot na Laponsko, kjer smo se s pasjimi vpregami vozili ob vodstvu Marize Viragh. Skratka poln nahrbtnik doživetij!

Fotografija in napis pod fotografijo: Mikela Leon o svojih izkušnjah s prostovoljnim delom v Boliviji

Pravljčni svet je otroke v decembru peljal v svet čarobnega drevesa Bodžabi, ki raste samo tam daleč v Afriki in je res posebno, saj ima kljub veliki suši toliko sadežev, da lahko nasiti vse, ki si zapomnijo njegovo ime. Po novem letu so baletke Baletnega društva iz Sežane, Marija Godnič in Maja Razboršek pričarale pravljico Luna gre na pot. Otroci pa si bodo najbolj zapomnili Zvezdico Zaspanko, ki so jo uprizorili člani Društva kot v pravljici iz Vrtojbe. S čudovito scenografijo, kostumi in odlično igro so otrokom podarili doživetje ob kulturnem dnevu, ki ga velja

ponoviti. Kulturni praznik pa je knjižnica praznovala tudi v vrtcu. Skupaj z otroki smo se posvetili pravljici O dečku, ki je pisal pesmi in prav neverjetno, koliko stvari so si otroci zapomnili o Prešernu. Ker pa imajo otroci zelo radi glasbo in pravljice, smo skupaj s komensko enoto Glasbene šole Sežana uprizorili glasbeno pravljico Zajčkova hišica.

Fotografija in napis pod fotografijo: Topel objem v zahvalo za pravljичno urico

Fotografija in napis pod fotografijo: Z Zvezdico Zaspanko je bilo zabavno tudi po pravljici

V okviru predavanj V korak z demenco smo gostili Jasmino

Lambergar, ki nam je predstavila kar nekaj možnosti, kako vsakodnevno uriti svoj spomin, ko smo zdravi, in kako pri tem pomagati človeku z demenco. Vsekakor smo dobili veliko koristnih nasvetov za vaje, ki jih lahko naredimo kar tako, mimogrede, med vsakdanjimi opravili.

Fotografija in napis pod fotografijo: Jasmina Lambergar na delavnici o urjenju spomina

Pred začetkom decembrskih praznikov smo se skupaj s člani študijskega krožka Ljudsko izročilo v pesmi in besedi sprehodili po šegah in navadah naših prednikov, ki so sestavljale njihov vsakdan od poletja do novembra. Večer, poln petja, obujanja spominov in prijetne družbe, je popestrilo Ljudsko petje članov študijskega krožka.

Fotografija in napis pod fotografijo: Člani študijskega krožka Ljudsko izročilo v pesmi in besedi

Na koncu naj omenim še razstavno dejavnost naše knjižnice. V januarju in februarju ste si lahko ogledali razstavo o Aleksandrinkah in služkinjah na Krasu, v Brkinih in na Vipavskem, ki jo je pripravila študijska skupina Slovensko ljudsko izročilo UTŽO Kras in jo vodi Marjeta Malešič. Od 15. februarja do konca marca pa si v knjižnici lahko ogledate razstavo Globoko vtisnjeni spomini – ob 70-letnici požiga Komna in okoliških vasi ter izгона prebivalcev. Povabilo na ogled naj bo obenem prošnja, da malo pobrsate po svojih albumih in v knjižnico prinesete fotografije ali druge dokumente, stvari, ki so na kakršen koli način povezane z dogodkom. Vse bomo seveda takoj vrnili, radi bi jih le preslikali in tako na enem mestu zbrali gradivo, ki bo tako na ogled vsem. Ponavljam: originale takoj vrnemo in povsod navedemo lastništvo fotografije. Poleg tega bi vam radi povedali, da smo v dar dobili album fotografij gospoda Ivana Petričevića (1920–2013), ki je sodeloval s fotografom Mariom Magajno. Žal fotografije niso popisane, vemo le, da so nastale leta 1944. Slike je podarila gospa Elda Mihelj iz Trsta. Zato lepo vabljeni v knjižnico, da si slike ogledate, mogoče koga prepoznate in nam boste tako v veliko pomoč.

Fotografija in napis pod fotografijo: Pričevanje gospoda Bogdana Rojca na otvoritvi razstave o Aleksandrinkah in služkinjah

Fotografija in napis pod fotografijo: Razstava ob 70-letnici požiga Komna, Malega Dola, Tomačevice in Branika

Besedilo: Marija Umek

Foto: arhiv komenske knjižnice

Naši osebni spomini na 20. stoletje

Zgodovina smo ljudje. Zgodovinarji jo zapisujejo, ljudje pa jo živimo.

V tem duhu je konec leta 2013 nastal spletni album Album Slovenije – spomini 20. stoletja, ki ga najdemo na spletni strani portala Kamra, s katero je povezan. V Kosovelovi knjižnici Sežana sta nas z njim seznanili Laura Chersicola in Luana Malec, idejni vodji projekta iz Osrednje knjižnice Srečka Vilharja v Kopru, ki je tudi regijski urednik. Na podružnicah v Divači, Komnu in na Kozini pa sta predstavitev prijazno prepustili meni.

V nasprotju z digitalizirano kulturno dediščino, ki jo ponuja Kamra in ki jo lahko vnašajo le registrirane ustanove, kot so knjižnice, muzeji, šole, arhivi ipd., je Album Slovenije namenjen posameznikom – ljudem, ki so živeli v 20. stoletju in tako ustvarjali te spomine, ljudem, ki bi radi svoje spomine javno objavili in delili z ostalimi ter jih tako ohranili žive in nepozabljene ter Slovencem doma in po svetu, ki bi se radi povezali med seboj in z domovino.

20. stoletje je bilo stoletje velikih sprememb. Zaznamovano z dvema velikima vojnoma in hitrim tehnološkim napredkom je pustilo pečat na življenju mnogih. Prav zato Album Slovenije zbira digitalne kopije fotografij, ki so nastale pred letom 1981, ko se začne obdobje digitalne fotografije. Takrat si, preden si fotografijo posnel, o njej še kako dobro premislil, saj je bil vsak ovekovečen spomin zelo dragocen. V albumih pa poleg tega zasledimo tudi dokumente, kot so pisma, ladijske vozovnice, pionirske knjižice ..., fotografije predmetov, ki se jih ne da drugače digitalizirati, objavljati pa je mogoče tudi video in zvočne vsebine.

Mojca Kos na predstavitvi Albuma Slovenije

Vnašalec se mora pred prvim vnašanjem registrirati, vnašanje pa je nato sila preprosto. Album Slovenije je razdeljen na 16 preglednih podkategorij. Tako lahko hitro preverimo, kako dobro je v Albumu zastopan naš kraj ter če in kaj so objavili naši prijatelji in sovaščani. Šalo na stran, brskanje po Albumu je enostavno in človeka pritegne, ob pregledovanju sem se namreč tudi sama marsikdaj nasmejala, pa tudi raznežila in celo zgrozila.

Album prinaša drugačen vpogled v življenje, prinaša nam osebne zgodbe, zgodbe, s katerimi se lahko poistovetimo, in zgodbe, iz katerih se lahko tudi danes še kaj naučimo.

Besedilo: Mojca Kos

Foto: arhiv komenske knjižnice

(Po)znani Primorci na enem mestu

V začetku leta 2013, natančneje 7. februarja, je svojo pot začel spletni leksikon Primorci.si. V njem najdemo osebe, ki živijo ali so živele na Primorskem in so s svojim delovanjem ključno vplivale na razvoj tega področja v zgodovini in sedanjosti. Svojo predstavitev je v prostorih naše knjižnice že dočakal, od takrat pa se je vsebina kar precej spremenila.

Ta se sproti dopolnjuje z vedno novimi predlogi osebnosti in tako ne bo nikoli zaključena. Spletno stran upravlja Goriška knjižnica Franceta Bevka in Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, z vnašanjem pa sodelujejo tudi ostale splošne knjižnice Primorske, muzeji, šole in druge ustanove, posamezniki pa lahko predloge za vnos podate preko spletne strani www.Primorci.si.

Tudi naša knjižnica se je aktivno vključila v sodelovanje. Portal je imel na novega leta dan 662 vnosov. Od tega smo vnašalci Kosovelove knjižnice prispevali 48 zapisov, vedno znova pa iščemo in pretresamo predloge za nove vnose. Poleg nas vsebine prispevajo še splošne knjižnice iz Ajdovščine, Gorice, Idrije, Ilirske Bistrice, Izole, Kopra, Nove Gorice, Pirana, Postojne, Tolmina in Trsta, vsaka pa prevzame vnašanje oseb njihovega prostora. Stran je uporabnikom prijazna in pregledno oblikovana, iskanje je enostavno, prav tako pregledovanje po regijah vnašalcev. Sama menim, da je njegova posebnost prav v zbiranju podatkov o sodobnih ustvarjalcih, saj so na enem mestu zbrani vsi njihovi dosedanja dosežki. Osebnosti so urejene po abecednem redu, lahko pa iščemo tudi po kraju delovanja ali njihovih dejavnostih oziroma poklicih. Na začetni strani spremljamo zadnje vnose, na obletnice rojstev nas priročno spomni rubrika Rojeni v tem mesecu, ko pa smo samo radovedni in ne iščemo določene osebe, lahko našo vedoželjnost zadovolji rubrika Naključne osebe. Opisi so objektivni in zajemajo le preverjene ali že objavljene podatke in če je le mogoče, so opremljeni s slikovnim gradivom, povezavami na različne spletne strani, kjer lahko pridemo do več informacij in literaturo, iz katere smo črpali informacije. Tako, za Gorenjci, Notranjci in Pomurci imamo končno tudi mi svoj delujoči leksikon Primorcev. Poznate tudi vi osebo, ki bi si zaslužila mesto na spletnem portalu Primorci.si? Sedaj veste, kam se lahko obrnete.

Besedilo: Mojca Kos

Že četrto leto v novo sezono Magajnovе bralne značke

V ponedeljek, 13. januarja 2014, prav na dan 110- obletnice rojstva pisatelja dr. Bogomirja Magajne, se je v Kosovelovi knjižnici v Sežani začela že četrta sezona Magajnovе bralne značke. Magajnova bralna značka je namenjena osebam s posebnimi potrebami, njen poglavitni cilj pa je razvijanje bralne pismenosti pri že omenjenih bralcih. Tudi letos so se povabilu sežanske knjižnice odzvali domači zavodi: sežanska in divaška enota koprškega VDC-ja, matična enota SVZ Dutovlje ter njena sežanska dislocirana enota. Razveseljav je podatek, da Magajnovo bralno značko obiskuje skupaj skoraj 40 bralcev.

In tudi letos bosta varovance zavodov ter njihove spremljevalce v svet branja popeljali strokovni delavki knjižnice Tanja Bratina Grmek in Maja Živec. Kot vsako leto so na uvodnem srečanju, ki je bilo obarvano z Magajnovim dobrosrčnim velikanom Brkonjo Čeljustnikom, v knjižnici obujali spomine na lanskoletno Magajnovo bralno značko in predstavili letošnjo. Kot sta povedali voditeljci, se bodo srečevali na 14 dni, sledilo bo šest srečanj, ob koncu pa zaključna prireditev z gostom, podelitvijo priznanj ter odprtjem razstave likovnih del sodelujočih bralcev. Organizatorji so pripravili zgibanko z datumi srečanj in seznamom knjig. Posebnost letošnje bralne značke je v tem, da bodo udeleženci spoznavali besedne umetnike naših sosednjih držav (Avstrije, Hrvaške, Italije, Madžarske). Zaključna prireditev pa bo prav na dan obletnice smrti dr. Bogomirja Magajne, tj. v četrtek, 27. marca, v Kosovelovi knjižnici Sežana.

Prvo srečanje je zaznamovala Magajnova najbolj znana in priljubljena pravljica o pravljичnem liku, dobrodušnem velikanu, ki nosi naslov Brkonja Čeljustnik. Tanja in Maja sta zbranim prebrali dve pravljіčni zgodbi iz knjige Brkonja Čeljustnik, ki sta jo med drugim ilustrirala Božidar Jakac (1933) in Dušan Klun (1981). To-

krat se niso seznanjali s sosednjimi državami, ampak so se ustavili in spoznavali Slovenijo, njene značilnosti ter uspešno odgovarjali na vsa v kvizu zastavljena vprašanja. Ob koncu so se ob uspešno rešenem kvizu o naši domovini posladkali z najbolj poznano slovensko jedjo, to je s slastno potico.

»Magajnova bralna značka je bila na posvetu Bralnega društva Slovenije Tudi mi beremo ob svetovnem dnevu pismenosti predstavljena kot primer dobre prakse. Posvet je potekal 9. septembra lani v Cankarjevem domu v Ljubljani. Naše delo sem predstavila v prispevku, ki je bil objavljen v zborniku Tudi mi beremo – različni bralci z različnimi potrebami,« pravi vodja Magajnovе bralne značke Tanja Bratina Grmek iz sežanske Kosovelove knjižnice.

Besedilo in foto: Olga Knez

Podjetno

Predanost poslu in družini hkrati

Šiles je uspešno družinsko podjetje, ki že 50 let zadovoljuje in uresničuje potrebe in želje naročnikov. Podjetje je ustanovil Stanislav Šibelja, ki je kot splošni mizar v majhni skromni delavnici začel z izdelavo raznih mizarskih izdelkov.

Z leti se je podjetje razvilo v vodilnega proizvajalca parketa in stopnišč. Z lastnim razvojem izdelkov, vlaganjem v najsodobnejšo tehnologijo za sušenje lesa in izdelavo lesenih talnih oblog se podjetje kosa s tujo konkurenco na globalnih trgih. Primarna dejavnost je proizvodnja vseh vrst parketa, stopnišč in ograj ter zaključnih lesenih letvic.

Proizvodnja in prodajno-razstavni salon podjetja se nahajata v osrčju Krasa, v Tomačevici pri Komnu.

Na zaključni prireditvi OOO Sežana novembra 2013 v Kosovelovem domu v Sežani je podjetje Šiles, d. o. o., prejelo posebno priznanje za kakovost izdelkov in storitev in inovatorske dosež-

ke, o čemer ste lahko prebrali že v prejšnji številki Burje, in zato sva z direktorico Karmen Pahor opravili kratek intervju.

Najprej čestitke za prejeto priznanje. Zanima nas, kaj vam prejeto priznanje pomeni?

To priznanje nam pomeni pohvalo, priznanje za dosedanje delo in pa hkrati spodbudo za nadaljnje delo.

S tem potrjujemo, da dobro delamo vsi zaposleni v našem podjetju. Danes se vsak od nas zaveda, da mora delo opraviti vestno in kakovostno. Le na tak način bomo lahko vedno znova pridobivali nove kupce. Vsak zaposlen mora čutiti pripadnost podjetju, sicer ni uspeha. Ob tej priložnosti se moram še posebej za-

hvaliti moji mami Marti in očetu Stanku, ki sta davnega leta 1963 postavila glavne temelje, da smo lahko sedaj prejeli priznanje za 50-letno delovanje ter hkrati priznanje za kakovost izdelkov in storitev ter inovatorske dosežke in da lahko sedaj nadaljujemo to zgodbo.

Bi nam zaupali, kateri so vaši inovatorski dosežki?

Vsak naš izdelek, ki je izdelan po naročilu, je unikat in hkrati lahko rečem, da je naš inovatorski dosežek. Velikokrat nas rešuje prav fleksibilnost, zato lahko v naši proizvodnji izdelamo še tako zahteven parket, stopnišča, ograje, zaključne letve ... Z lastnimi izkušnjami vedno najdemo rešitev pri vsakem še tako zahtevnem kupcu. S svojim znanjem smo dosegli veliko poslušnost s strani zahtevnih kupcev, priznanih arhitektov in projektantov, zato tudi z vsemi lepo sodelujemo. Več v tujini kot doma.

Na katere tuje trge širite svoje dejavnosti oziroma prodajate izdelke?

Naše glavno tržišče je tujina, predvsem Italija, sledijo države bivše Jugoslavije in države severne Evrope. Prav sedaj se moramo pohvaliti z novim projektom na Danskem, s katerim naj bi se v prihodnje odprli še drugi projekti. Res je, da postaja naše podjetje v tujini bolj cenjeno kot doma, in tega smo zelo veseli. Tujci zelo cenijo slovenski proizvod, Slovenci pa na žalost raje kupujejo manj kakovostne proizvode z vzhoda. Za vse to pa so krivi trgovci, še posebej taki, ki živijo od danes do jutri. Moram pa priznati, da za izvajanje del v tujini porabimo veliko več časa, predvsem s pripravo dokumentacije za vsak objekt posebej, ki jo zahtevajo tuje inšpekcije. S tem pa porabimo precej denarnih sredstev za pridobivanje ustreznih certifikatov in tečajev, ki jih zahteva tuja zakonodaja za naše zaposlene v tujini. V zadnjih letih smo naredili velik korak naprej v parketarstvu, ker smo usta-

novili večjo ekipo lastnih zaposlenih parketarjev, da lahko naše izdelke kakovostno montiramo. To pa je hkrati velika garancija za kupca. Pohvale in zadovoljni kupci nam dajejo vse večjo voljo do dela. Res pa je, da več vlagamo v predstavitve na tujih kot na domačih sejmih.

Kako se v vaši dejavnosti kosate s konkurenco? Kaj se vam zdi pri tem najpomembnejše?

V tej krizi, ki je doletela večino podjetij, imamo veliko srečo, da od vedno poslujemo z manjšimi kupci, pri katerih sta imeli poleg cene veliko vlogo kakovost ter garancija. Ker smo v zadnjih desetih letih veliko vložili v tehnologijo proizvodnje kot tudi v samo parketarstvo, se lahko pohvalimo, da je naše podjetje vodilen slovenski proizvajalec parketov, stopnišč, zaključnih letev ... Prav zato nas ta obsežen program tudi rešuje. Večjo prepoznavnost pa smo dosegli tudi s tem, ko smo kupcem poleg izdelka začeli ponujati tudi kakovostno storitev z lastnimi parketarji. Kakovostno opravljeno delo in zadovoljstvo kupcev nas vodita do novih projektov.

Kakšne prednosti ima po vašem družinsko podjetje? Mogoče tudi kakšna slabost?

Tu govorimo o predanosti poslu in družini hkrati. Prednost je v večji fleksibilnosti pri času in delu, usklajevanje ter razmišljanje o dolgoročnem obstoju sta vsekakor večja kot pri ostalih oblikah podjetij. Tu gre za zanesljivost in hkrati ponos, ki pa je prisoten tudi pri naših zaposlenih. Tudi vsak nedružinski član mora čutiti pripadnost podjetju. Vsekakor je nujno potrebno usklajevanje interesov med družinskimi člani. Mogoče je edina slabost ta, da se tukaj pojavljajo čustveni vplivi na poslovanje.

Ali se v vseh teh letih delovanja vašega podjetja še posebej spominjate kakšnega posebnega dogodka?

Pri nas je vsak dan poln posebnih dogodkov, tako da bi se težko odločila za enega.

Kakšna je vaša vizija za prihodnost?

Še naprej utrjevati položaj vodilnega slovenskega proizvajalca parketa in stopnišč ter še večjo prepoznavnost na tujih trgih. Vsi zaposleni v podjetju pa moramo poleg kakovostnih izdelkov in storitev še naprej gojiti tisti pravi odnos do naših kupcev. Pomembno je zaupanje v naše podjetje in to je ključ do uspeha.

Intervjuvala: Mojca Železnik Buda

Kraški vinarji na prireditvi Zaželena rdeča obleka v Benetkah

»Najboljše je tisto vino, ki je prodano in tudi plačano!« pravi nemški pregovor, zato je nenehna in dobro povezana promocija čedalje bolj potrebna. Vinarji že dlje časa vedo, da je skrbno in strokovno delo v vinogradu in v kleti osnova, vendar premalo za preživetje in razvoj te gospodarsko pomembne kmetijske panoge. V februarju se je veriga promocije rdečih vin s prireditve Svet refoška v Izoli podala v slavne Benetke in se bo zaključila 28. februarja v Trstu s prireditvijo Teranum in rdeča vina s Krasa 2014. Zgolj slučaj, a z namenom!

V nedeljo, 16. februarja, so se v Benetkah na festivalu vin s prikupnim imenom Zaželena rdeča obleka z rdečimi vini predstavili vinarji predvsem s Krasa, iz Goriških brd in Vipavske doline. Organizator prireditve je bila Zveza italijanskih sommelierjev in gostincev (FISAR) in že na vabilu je bilo zapisano, da se bo predstavilo preko 80 vinarjev iz dežele Friuli-Venezia Giulia in iz Slovenije. Kako ne bi omenili naše države, saj se je predstavilo natančno dvajset vinarjev iz naše domovine. In če prištejemo še deset vinarjev s tržaškega Krasa, pa še vinarje s slovenskimi koreninami na italijanski strani Brd, lahko rečemo, da se je Slovenija več kot odlično skupinsko predstavila v tem svetovno znanem mestu.

Prav je, da naštejemo naše vinarje: iz Goriških brd Vinska klet Goriška brda, Marjan Simčič in Valter Sirk, iz Vipavske doline Batič, Fornazarič, Kocjančič – Zanut in Pasji rep.

Vinorodni okoliš Kras je bil bogato zastopan. Razen kleti Vina Štemberger se je v okviru Združenja konzorcij kraških pridelovalcev terana predstavilo dvanajst vinarjev s slovenske in deset vinarjev z italijanske strani Krasa. Kraški vinarji so se na tej prireditvi odlično in organizirano predstavili v sklopu mednarodnega projekta med Slovenijo in Italijo AGROTUR, ki ga vodi Kmetijski inštitut Slovenije, in tokrat še za korak boljše kot pred dvema letoma. Kras, vino teran PTP ter rdeče vrste so Benečanom in okoliškim obiskovalcem predstavili: Vinakras, z. o. o., Sežana, Boris Lisjak, Matej Colja, Miloš in Marko Pupis, Stopar – Simoneta, Rogelja – Petelin, Širca – Kodrič, David Štok, Milena in Bogdan

Tavčar, Vina Štoka, Vinarstvo Rebula in Rikardo Vrabec.

Skupno nastopanje z našimi rojaki s tržaškega Krasa daje tej edinstveni pokrajini Kras, ki je z veliko začetnico edina na svetu, še večjo prepoznavnost in trženje tipičnih pridelkov, kjer ima vino teran bogat obseg in zgodovino.

V Benetkah so se obiskovalcem v rdeče odetih oblačilih predstavljale še sorte refošk (Refocso dal Peduncolo Rosso), merlot, cabernet sauvignon in c. franc, modri pinot, pokalica (Schio-pettino), pignolo ter precej zvrsti.

In rdeče sorte v Sloveniji?

Slovenijo zaradi pestrosti krajine in klime zaznamuje tudi širok sortni sestav vinske trte. Število dovoljenih in priporočenih vinskih sort je 52, od tega je 17 rdečih. V vinorodni deželi Primorska pa smejo vinogradniki saditi 11 rdečih sort od skupno 31, kjer je prav sorta refošk na prvem mestu z 21 % od vseh primorskih vinogradov, sledita merlot in cabernet sauvignon.

Besedilo in foto: Majda Brdnik

Občina Komen

najdi

slo

občina komen
organi občine
občinska uprava
organi občinske uprave
vaške skupnosti
društva in klubi
turizem

Strokovnjak svetuje

Gospo Nado iz Ljubljane zanima, katera orhideja je najprimernejša za okrasitev okenskih polic in kaj je vzrok odpadnja cvetnih popkov.

Med orhidejami zasledimo več rodov. Omenimo lahko najpogostejše, to so Phalaenopsis, Cattleya, Oncidium, Cymbidium, Vanda, Dendrobium, Zygopetalum in mnoge druge. Najpogostejša orhideja v naših domovih je zagotovo iz rodu Phalaenopsis. Ta rod orhidej za vzgojo ni zahteven in ga je preprosto vzdrževati, odlikuje pa ga tudi zelo dolgo cvetenje, ki traja do pol leta. Veliko ljubiteljev orhidej se srečuje z odpadanjem popkov, ki je najpogostejše v zimskem času. Poglavitni vzrok je mraz, ki prehladi popke. Zato pazimo, ko odpiramo okna oziroma zračimo prostor, saj je za odpadanje popkov dovolj že, da temperatura prostora pade pod 17 °C. Vzrok je lahko tudi gnitje korenin zaradi preveč vode ali gnojenja. Ker se med oktobrom in februarjem rast umiri, orhideje ne potrebujejo toliko gnojil in vode kot v toplem delu leta. Če ste na gnojenje med letom nekoliko pozabili, je dovolj, če jih v poznojesenskih in zimskih mesecih dognajite enkrat na mesec, vsekakor pa omejite zalivanje. Za gnojenje je najprimernejše plantella tabs specialno gnojilo za orhideje, ki ima posebej prilagojeno sestavo hranil za zdrave in lepe orhideje in je hkrati praktično za uporabo. Tableto pozimi enkrat mesečno raztopimo v treh litrih vode, rastlino kar z osnovnim lončkom potopimo v

to mešanico in po petnajstih minutah so substrat in korenine ravno prav namočeni. Lonček dvignemo iz vode in ga odložimo v okrasno posodo. Odpadanje popkov lahko med drugim povzroči presušenost rastlin, ki nastopi zaradi pomanjkanja vlage, zato orhideja najprej odvrže popke, da bi ohranila zelene dele.

Klub Gaia

Ta čas se ukvarjam z načrtovanjem zelenjavnega vrta. Želela bi kaj več vedeti o mešanih posevkih. (članica Anja iz Logatca)

Zelenjavni vrt imate lahko urejen po načinu t. i. mešanih kultur. Kakor hitro tla ne zmrzujejo več, posadimo nizki grah na 120 cm široke gredice. Marca vmes posejemo tri vrste kolerabe in solate. Maja ali junija prvi pridelek pospravimo, potem na gredico posadimo tri vrste poznega zelja. Med zelje lahko posadimo še solato ali nizki fižol, ki ju pospravimo še preden zraste zelje. Kot drugi primer lahko najprej posejemo špinačo, maja na isto gredico posadimo eno vrsto kumar in jo obrobimo

z dvema vrstama cvetače in solate. Kombiniramo lahko tudi paradižnik in solato ali baziliko. Med zelje lahko posadite vrtnine, ki prekrijejo vmesni prostor, saj se ta vrtnina sorazmerno počasi razvija. Zelju je lahko sosed grah, fižol, tudi špinača in berivka, ki tla prekrije takrat, ko zelje še ne rabi vsega prostora. Da bo manj škodljivcev, bo na vsakih tri do pet rastlin zelja koristna tudi zelena. Na gredici imamo lahko več pridelkov: npr. solato, stročji fižol, listnati ohrovt. Osnovni pogoj za tako mešano kulturo pa je tudi gnojenje z dobro uležanim hlevskim gnojem, kompostom ali vse bolj priljubljenim sodobnim, dolgo delujočim organskim gnojilom v obliki pelet plantella organik, ki je toplotno obdelan in ne vsebuje semen plevelov in bolezenskih klic.

Preprečimo zimsko pozebo

Od januarja do marca, ko se začne doba prebujanja sadnega drevja, pogosto nastanejo poškodbe debla zaradi nihanja tem-

peratur

(poka-nje lubja) ali zaradi divjadi. Svetujemo, da debla še pred prvim snegom premažete z zaščitnim premazom protekt. Lepljivi trak na deblih dreves pa škodljivcem prepreči prehod s tal v krošnje dreves.

Besedilo: strokovnjaki Kluba Gaia

Komenci na gimnastičnem tekmovanju v Beogradu

Pisalo se je še leto 2013, ko so se člani Športnega društva Partizan Renče odpravili na mednarodno tekmo v Beograd. V skupini, ki je 21. 11. tekmovala s skoki na mali prožni ponjavi, so bili tudi štirje Komenci: Jan in Tomi Zavadlal, Lenart Žežlina in Veronika Žvanut. Vsi so člani ekipe, ki pridno trenira gimnastiko, tako v Komnu kot v Renčah. Da se večletni napor obrestujejo, dokazujejo na številnih tekmah po Sloveniji, zastopajo pa tudi barve OŠ Komen na šolskih tekmah. Vedno lahko računamo na dobre rezultate, ki tudi tokrat niso izostali: Lenart je prinesel domov srebrno medaljo, Tomi je bil četrti (oba v kategoriji starejših dečkov), tudi Jan je bil četrti kot posameznik, ekipa mladincev, ki ji Jan pripada, pa je zmagala. Ponosni smo na njihove dosežke in veseli zagnanosti teh mladih športnikov.

Besedilo in foto: S. Ž.

14. Štanjelski tek

Po dolgem, vročem poletju je prišla jesen in člani Športnega in kulturnega društva Hruševica smo začeli razmišljati o organizaciji 14. Štanjelskega teka.

V soboto pred prvim novembrom je predsednik društva sklical sestanek, kjer naj bi se dogovorili o vseh podrobnostih. Dan se ni začel najbolje. Pravzaprav se je začel dokaj slabo. Namesto da bi prišel zvečer na sestanek, sem pristal v bolnici, ker sem padel s kakija. Na srečo padec ni pustil posledic in sestanek smo preložili. Pričeli smo z iskanjem sponzorjev, ki je vsako leto težje. Na srečo nas tudi letos zvesti sponzorji niso pustili na cedilu. Organizacija tekaške prireditve zahteva veliko dela, veliko raznoraznih dovoljenj in obveščanje tekačev. Dogodek sem prijavil na policijo, na raznih tekaških prireditvah pa sem tekačem razdelil vabila.

Ko je bilo že skoraj vse pripravljeno, smo začeli spremljati dolgoročno vremensko napoved na internetu. Imeli smo srečo, saj je bilo prvo soboto v decembru vreme idealno za tek. Pri nas sončno, v notranjosti pa trdovratna megla. Vsi pogoji za dobro udeležbo.

V zadnjem tednu pred tekom smo vsak dan morali postoriti še

to in ono. Zaradi dolgoletnih organizacijskih izkušenj najbolj množične športne prireditve v naši občini smo vse te aktivnosti izpeljali brez težav. Pripravili smo darilne vrečke za vse tekače in jih odpeljali v lovsko kočo. Označili smo progo, ki smo jo v preteklih dneh tudi očistili.

V soboto zjutraj, ko se je ravno začelo daniti, smo že bili pred lovsko kočjo in začeli s pripravo. Čas je zelo hitro tekkel in parkirišče se je začelo polniti z avtomobili. Tekachi so prihajali z vseh koncev Slovenije, celo iz Maribora in zamejstva. Prišla je tudi televizija RAI 3, ki je pripravila reportažo za slovenski televizijski dnevnik na RAI 3.

Vsi tekači so si pri zdravstveni službi, ki jo vsako leto vodi dr. Ljubislava Škibin, lahko izmerili krvni tlak, sladkor, holesterol in kisik v krvi.

Čas starta se je hitro bližal, tekači so se intenzivno ogrevali in bili navdušeni nad lepim vremenom.

Prišel je tudi komenski župan Danijel Božič, ki je pred startom nagovoril tekače. Atletski sodnik Emil Klobas, ki s svojo ženo Milojko skrbi, da vse poteka v najlepšem redu, je dal znak za start. Kolona tekačev se je pognala na 9 km dolgo progo in najhitrejši Peter Kastelec iz Ljubljane jo je pretekel v času 31:31. Pri ženskah je bila najhitrejša Lucija Krkoč ŠD Nanos Podnanos s časom 34:32.

Vsi tekači so progo pohvalili, saj je to za mnoge ena najlepših slovenskih tekaških prog. Po prihodu v cilj so se vsi okrepčali s čajem, sadjem in slaščicami. Vsak je dobil še malico, darilo in na srečelovu, kjer je vsaka srečka zadela, darilno vrečko. Timing ŠD Poljane, ki je meril čase, je zelo hitro pripravil rezultate in že se je lahko pričela podelitev medalj. Medalje je v kategoriji deklet podelil predsednik VO Hruševica Dimitrij Čigon, fantom pa članica društva Tatjana Čigon. Poleg medalje je vsak prejel še steklenico terana, ki jo vsako leto sponzorirajo okoliški vinogradniki. Pozaabili nismo niti na najmlajše. Pokale absolutnim zmagovalcem in praktična darila naših sponzorjev je podelil župan Danijel Božič. Na teku so sodelovali tekači vseh generacij, od najmlajše osem-

letne deklice do najstarejšega osemdesetletnika. Po teku so se vsi tekači zadržali v prijetnem klepetu; nekateri so zaplesali ob zvokih glasbe, tisti bolj oddaljeni pa so šli okušat kraške dobrote v bližnje gostilne oz. kmečke turizme.

Naš dan se je začel zjutraj, končal pa v mraku. Bili smo zelo zadovoljni, ker smo imeli rekorden obisk in je vse potekalo brez zapletov.

Upajmo, da bo tudi naslednji Štanjelski tek potekal podobno, saj je veliko tekačev obljubilo, da se drugo leto spet vidimo.

Vse, ki že tečete ali pa razmišljate, da bi se s tekom začeli ukvarjati, vabim na 15. Štanjelski tek. Rezervirajte si prvo soboto v decembru in pridružite se nam!

Brez pomoči naših sponzorjev, članov društva organizacija tako kakovostne prireditve ne bi uspela. Hvala vsem!

Besedilo: Rajko Grča

Foto: Jurij Fratina

Koncert božičnih pesmi v Gorjanskem

V soboto, 4. januarja 2014, smo otroci, ki pojemo pri medžupnijskem otroškem pevskem zboru, v cerkvi sv. Andreja v Gorjanskem organizirali koncert božičnih pesmi. K sodelovanju smo povabili še Mešani pevski zbor Cominum iz Komna pod vodstvom profesorice Ingrid Tavčar, Mešani pevski zbor Gorjansko, ki ga vodi Kristina Cotič, ter dekliški pevski zbor iz Vipave, ki ga vodi Tajda Praček. Vsak zbor se je predstavil s tremi božičnimi pesmimi, ob koncu pa smo k skupnem prepevanju Svete noči povabili tudi naše poslušalce. Na koncertu smo zbirali prostovoljne prispevke za potrebe župnijske cerkve v Gorjanskem, naše druženje pa smo sklenili z željo po nadaljnjem sodelovanju in skupnem prepevanju.

Besedilo: Nina Meziniec

Foto: Ivana Žigon

Kobjeglavsko žegnanje konj

Pri cerkvi vaškega zavetnika svetega Mihaela v Kobjeglavi je domači župnik Anton Požar ob prazniku svetega Štefana, zavetnika konj, blagoslovil konje, kruh, sol in spominke. Žegnanja se je za-

radi slabega vremena udeležilo le 15 konj, medtem ko jih je prejšnja leta prišlo veliko več. Na prireditvi, ki jo je organiziralo Kulturno umetniško turistično društvo Kraški slavček v sodelovanju s Konjeniškim društvom Kras, je bilo veliko obiskovalcev, ki so si po končani slovesnosti ogledali še bogato likovno razstavo na temo konj, ki so jo pripravili učenci podružnične osnovne šole iz Štanjela. »Naše društvo, ki je bilo ustanovljeno leta 2011, šteje 11 članov. Glavni namen društva je druženje članov, seveda pa sodelujemo in svoje konje pripeljemo na vsakoletno žegnanje konj tukaj v Kobjeglavo. Prav tako sodelujemo v konjenici ob tradicionalnem Prazniku terana in pršuta v Dutovljah. Letos smo se odločili, da tudi Božiček popestri dogajanje v okviru žegnanja konj,« je povedal predsednik Konjeniškega društva Kras Simon Fabjan iz Vogelj. Po končanem obredu so domačini poskrbeli za dobro počutje obiskovalcev ob obloženih mizah in kuhanem vinu.

Besedilo in foto: Olga Knez

O lanskem vinskem letniku

Na kmetiji Jakne v Štivanu je potekalo tradicionalno ocenjevanje vin, ki ga je tudi letos organiziral Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica. Na ocenjevanje je prispelo enaindvajset vzorcev, in sicer deset belih in enajst rdečih vzorcev vin. Ocenjevanje je potekalo prav na dan, ko so v Trstu odprli nove prostore Kmečke zveze. Slovesnosti v Trstu se je udeležil tudi kmetijski minister mag. Dejan Židan.

Večina vzorcev vin je bila iz Brestovice pri Komnu, kjer se lokalno ocenjevanje vin odvija na vsaki dve leti. Pet vzorcev je bilo iz Medije vasi, eden pa iz Štivanja. »Naša kmetija se nahaja na Krasu, ob izlivu Timave, reke, ki je navdihovala mitološke zgodbe (Beli Diomedovi konji, Argonavti) in zgodbe iz življenja naših prednikov (Vino Pucino, Bog Mitra, Starodavni samostan). Ta košček zemlje, obdan s kraškimi vzpetinami in Jadranskim morjem, nas že od nekdaj obdarja z izvrstnimi sadeži, le negovati in spoštovati ga je treba,« pravi Davide Peric, gospodar kmetije Jakne, kjer se ob vinogradništvu ukvarjajo še z oljkarstvom in čebelarstvom. Zasajenih imajo devetsto trt, od tega pretežno malvazijo in merlot, približno tristo oljk, imajo pa tudi dvainpetdeset panjev čebel. Pred četrto stoletja so imeli tudi osmice. Kmetijo obdeluje s sinom Alešem Pernarcichem.

Vina so ocenjevali vinogradniki in vinarji, ki so tudi sami dali svoje vzorce na ocenjevanje. Glavni namen ocenjevanja je izobraževanje, saj se s tem vinarji naučijo bolje prepoznavati vina, bolezni in napake. Vendar pa so lanska vina, sodeč po oceni, segla kar visoko, saj so prejela ocene od 16,1 do 18. Ocenjevanje je vodila štirinčlanska strokovna komisija, nad katero je bdela Majda Brdnik, specialistka za vinogradništvo pri sežanski Kmetijsko svetovalni službi novogoriškega Kmetijsko gozdarskega zavoda. Komisija, ki so jo sestavljali Štefan Rosati, Milena Štolfa in Sara Antonič, je ocenjevala barvo, čistost, vonj in okus po 20-točk-

ovnem sistemu. Med belimi vini so bile tri zvrsti, ena vitovska in šest malvazij, od tega so bile vse, razen ene, ki je bila letnik 2011, lanskega letnika. Kljub ekstremnim vremenskim razmeram, ki so vladale v lanskem letu v vinogradih, so bila vsa vina čedna in v kakovostnem razredu. Noben vzorec ni bil izločen, kar pomeni, da ni bilo napak in bolezni. Nekateri vinarji čakajo še na lepo vreme, da bodo vina pretočili.

Najboljšim trem v vsaki kategoriji so podelili priznanja. Med belimi vini je zmagalo Vinarstvo Rebula iz Brestovice pri Komnu z malvazijo, ki je bilo prav tako najboljše in si je tudi med rdečimi vini prislužilo največ točk. Drugo mesto med belimi vini je šlo v roke kmetiji Jakne iz Štivanja, tretje mesto pa Paolu Pernarcichu iz Medije vasi. Med rdečimi vini sta slavila še Brestovca Miran Krapež in Janez Jazbec.

Besedilo in foto: Olga Knez

Turistično društvo Brest na sejmu Turizem in prosti čas 2014

Med več kot sto turističnimi društvi iz cele Slovenije se je 1. februarja 2014 na sejmu Turizem in prosti čas 2014 že sedmič zapored predstavilo tudi Turistično društvo Brest iz Brestovice pri Komnu skupaj z Vinarstvom Rebula. Vključeni smo bili v skupino turističnih društev, ki jih združuje Turistična zveza Brkini, Kras, Notranjska. Gospodarsko razstavišče v Ljubljani se je od srede

do sobote spremenilo v vodnika po turistični ponudbi za doživetje Slovenije ter po prepletu gastronomskih užitkov in vinskih zgodb.

Na žalost smo bili na sejmu zopet edino društvo iz Občine Komen. Še posebej smo pogrešali TIC Štanjel in še kakšno naše društvo, ki bi predstavljalo, kaj vse imamo pri nas. Je pa res, da so naša društva zelo aktivna, a bolj pred domačim pragom in za svoje krajane kot pa navzven.

Kraševci se nasploh težko napotimo preko domačega praga. Sicer v marsikaterem dokumentu, sprejetem v naši občini, turizem kotira zelo visoko. Me pa navdaja občutek, da kotira bolj na papirju kot pa v dejanskem življenju občine. Ljudi z vizijo, ki sega preko meja občine, ni prav veliko. A le vstop v svet prinaša razvoj in priznanje.

Na stojnici TD Brest, kjer se je, kot že rečeno, predstavilo tudi Vinarstvo Rebula, smo širši slovenski javnosti z živo besedo in na razne druge načine (s plakati, prospekti, zgibankami, vodnikom po Brestovici, šopkom iz lovorja in rožmarina, priponko društva) predstavili dejavnosti in prireditve, ki jih organizira TD Brest s Krasa. Vse ljubitelje neokrnjene narave, kraške kulinarike in prijaznih ljudi smo povabili v Brestovico in seveda na Kras.

Na naši stojnici smo s plakati o naših prireditvah in o našem življenju v Brestovici predstavili, kaj vse lahko obiskovalci doživijo z obiskom na naših koncih, ponudili pa smo jim tudi nekatere kraške dobrote (pršut, brstovska vina, teranov liker, zdravilni žajbljevec ...).

Stojnico, ki je bila tudi letos pripravljena iz lesenih gajbic, smo opremili in pripravili tako, da je bila sporočilna in privlačna za udeležence sejma. Vse, kar smo predvideli in je bilo prineseno iz Brestovice in iz Ljubljane, je imelo na stojnici svoje pravo mesto. Veliki plakati s posnetki s preteklih prireditev so pritegnili veliko pozornost obiskovalcev.

Vsi člani ekipe TD Brest (Zvonka, Slavko, Danilo, Dušan, Martina, Janez in Jurij) odlično obvladajo vsa, večkrat kar zahtevna in tudi utrujajoča dela pri predstavitev na tako velikih in pomembnih sejmih. Bili so prijazni, ustrežljivi in potrpežljivi z obiskovalci, ki jih je bilo letos zelo veliko in so tudi zelo veliko spraševali.

Zelo pohvalno je, da so bili večino časa naši člani prisotni pri stojnici in tako je bilo mogoče zelo velikemu številu obiskovalcev predstaviti TD Brest in prireditve. Za to sta odlično poskrbela Slavko in Janez, ki sta obiskovalce pogostila s kraškimi dobrotami. Posebej sta bila pohvalna rezanje pršuta »v živo«, za kar

je strokovno skrbel Danilo, in priprava kruhkov, ki jih je sproti oblikovala Zvonka. Tudi zdravilni žajbljevec in orehovec sta pritegnila nemalo obiskovalcev.

Že tradicionalno sta bila odlična Martina in Dušan, ki sta obiskovalce sejma na stojnico in seveda na prireditve v Brestovico vabila z odlično kapljico brestovskih vin blagovne znamke Vinarstvo Rebula. Med tistimi vini, ki so jih ljudje najraje okušali, so bili teran, malvazija in brstovska penina. Vsi so bili povabljeni na osmico v začetku junija v Brestovico. Za poslastico pa je Danilo, priznani rezalec pršuta, omogočil, da so ob vinu vsi obiskovalci, predvsem pa obiskovalke pokušali izpod noža narezan kraški pršut. Vrsta, pršuta željnih, je bila kar dolga in številčna.

Veliko obiskovalcev se je zanimalo za prireditve v Brestovici. Mnogi so že bili v Brestovici na posameznih prireditvah, torej se radi vračajo. Vsi so bili zelo zadovoljni tudi s perspektivi.

Navezali smo veliko stikov s člani drugih društev, se dogovorili za sodelovanje in na koncu sklenili, da se sejma udeležimo tudi prihodnje leto.

Besedilo in foto: Jurij Smerdelj

Kulinarični večeri na Krasu v okviru promocijske akcije Istra Gourmet tour

Obrotna zbornica Istrske županije že dve leti organizira promocijsko akcijo **Istra Gourmet tour**, ki se je v letošnjem letu na osnovi dobrega sodelovanja razširila tudi na Kras. Prvi kulinarični dogodek v okviru te akcije se je odvijal konec januarja v Gostilni Skok, kjer so pripravili mesni in zelenjavni meni. Oba menija sta bila preplet tradicije kraja ter jedi skozi čas. Kulinarični večer je skozi predstavitev jedi, vin ter ob napovedi dogodkov, ki se bodo letos še posebej povezali s kulinariko na Krasu, vodil dr. Stanislav Renčelj. Z glasbenim prispevkom so večer popestrili mladi glas-

beniki glasbene šole iz Komna in s svojim nastopom napovedali tradicionalno spomladansko prireditev na Krasu, Svirel, ki se ji bodo pridružili tudi kraški gostinci. Dogodka so se udeležili tudi gostinci iz hrvaške Istre, saj gre v okviru sodelovanja za izmenjavo gostov na kulinaričnih dogodkih. Naslednji kulinarični večer v okviru akcije **Istra Gourmet tour** pa se bo zgodil 22. maja na turistični kmetiji Špacapanova hiša v Komnu.

Besedilo: Marija Rogan Šik

Kulturni praznik, kulturna dediščina in kultura naroda

Kulturni praznik, tj. Prešernov dan, je za Slovence pomemben praznik, saj na ta dan veliko govorimo o pomenu kulture za obstoj slovenskega jezika in slovenskega naroda. Ta dan se posvečamo domačim umetnikom, ki so s svojim delom veliko prispevali k ohranitvi slovenske besede in narodne zavesti.

V ta namen priredimo državno proslavo, kjer slišimo veliko besed o pomembnosti kulture za oblikovanje družbene zavesti, družbenih sprememb in družbenega življenja našega naroda.

V prestolnici pod Prešernovim spomenikom se dramski umetniki poklonijo dr. Francetu Prešernu z recitalom njegove poezije, na ta dan na slavnostni akademiji najuglednejšim slovenskim umetnikom za njihovo delo podelijo Prešernove nagrade in nagrade Prešernovega sklada.

V Gorjanskem smo se v četrtek, 6. februarja 2014, v muzejski sobi dr. Karla Štreklja s parodijo Ivana Roba Deseti brat v izvedbi upokojenega dramskega igralca Anatola Šterna poklonili štirim velikim slovenskim literatom in rodoljubom: dr. Francetu Prešernu,

dr. Karlu Štreklju, Josipu Jurčiču in Ivanu Robu. Vsi so veliko naredili za ohranitev slovenskega jezika, njihova literarna dediščina je neprecenljiva! Brez njihovega literarnega ustvarjanja in raziškovalnega dela bi bili Slovenci veliko bolj siromašni in v svetu manj prepoznavni kot kulturni narod pod triglavskim očakom.

Slovenci praznujemo kulturni praznik v spomin na največjega slovenskega pesnika, dr. Franceta Prešerna, ki je umrl 8. februarja 1849 v Kranju. Njegova poezija je edinstvena in prevedena v številne tuje jezike. V svojih Poezijah je France Prešeren izrazil romantično prepričanje, da mora narod izkazati svojo identiteto s pomočjo svoje visoke in umetniško zahtevne književnosti, ki ji je najvišja vrednota lepota in ne zgolj razsvetljska poučnost. Z zahtevo po visoki kulturi pesniškega izraza in oblike je tako pomembno zvišal dotedanjo raven slovenske literature in dokazal izrazno moč slovenskega jezika navkljub okolju in razmeram, ki takšnim nazorom niso bili naklonjeni.

Dr. Karel Štrekelj, zbiratelj slovenskih narodnih pesmi, je bil ro-

jen v Gorjanskem pri Komnu, kjer je v njegovi rojstni domačiji urejena muzejska soba, ki priča o njegovem življenju in delu. Dr. Karel Štrekelj je leta 1886 izdal zbirko Slovenskih narodnih pesmi, kakršne do takrat ni imel noben slovanski narod, zbirko, ki je že ob prvih snopičih doživela vrsto ugodnih ocen in odmevov v najuglednejših znanstvenih časopisih. Danes se Štrekljeva nagrada podeljuje posameznikom za izjemne dosežke na področju zbiranja in ohranjanja slovenskega ljudskega blaga v pesmi in besedi.

Pisatelj Josip Jurčič je motive in teme za svoje romane iskal v zgodovini in ljudskem izročilu, vendar je najbolj realističen v opisovanju kmečkega in malomeščanskega življenja. Naš prvi slovenski roman Deseti brat je nastal iz Jurčičeve skrivne ljubezni do gospodične iz bližnje graščine Johane Ottove. Žal je bila ta ljubezen nemogoča, saj je bil on preraven, ona pa preošabna.

Josip Jurčič je od silnih naporov za slovenstvo umrl pri 37 letih. Tržaški pisatelj, pesnik, prevajalec in satirik Ivan Rob, eden najbolj duhovitih in nenavadnih Slovencev, je Jurčičevega Desetega brata prestavil v verze, ga posodobil in naredil prijazno smešnega. Knjižna izdaja Robovega Desetega brata je leta 1938 izšla pri samozaložbi Kolman in takoj dosegla velik uspeh, saj je bila kmalu razprodana. Leta 1965 je Viktor Smolej pripravil Robovo Izbrano delo. V Robu je domoval svoboden duh. Umrl je kot partizanski borec leta 1943.

JSKD OI Sežana in zasebni zavod Štrekljeva domačija Gorjansko sta ob kulturnem prazniku z literarno parodijo Deseti brat počastila spomin na štiri velike Slovence.

Besedilo: Vladislava Navotnik

Sodelovanje otroškega zbora pri sveti maši v Rojanu

Pregovor pravi, da dober glas seže v deveto vas. Očitno je dober glas o našem medžupnijskem otroškem zboru v zadnjem času presegel meje naših župnij in se razširil celo v sosednjo Italijo. V nedeljo, 16. februarja 2014, smo bili otroci povabljeni, da sodelujemo pri sveti maši v Rojanu pri Trstu. To sveto mašo je Radio Trst A neposredno prenašal po radijskih valovih, tako da so nas tisti, ki so ostali doma, lahko poslušali tudi na domačem Krasu. Po končani sveti maši smo se podali še na kratek sprehod po starem delu Trsta. To povabilo je bilo za nas dobra spodbuda za nadaljnje delo in velika pohvala za naš trud.

Besedilo: Nina Meziniec

Foto: Ivana Žigon

Kultura in zgodovinski spomin sta nas povezala

Da sta kultura in zgodovinski spomin res dva povezovalna člena naše družbe, smo ob slovenskem kulturnem prazniku, Prešernovem dnevu, potrdili tudi v Štanjelu. V dneh pred praznično soboto, 8. februarjem, je Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa »Vezi« sodelovalo na kreativnih delavnicah Osnovne šole Antona Šibelja -Stjenka Komen. V avli

podružnične šole v Štanjelu smo se v dopoldanskih urah zbrali uporabniki in zaposleni Dnevnega centra Štanjel ter učenke in učenci 4. in 5. razreda skupaj s svojimi učiteljicami. Naše druženje smo pričeli s pogovorom o tem, kaj vemo o življenju in delu našega največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna, pa tudi o najbolj znanem kraškem pesniškem ustvarjalcu Srečku Kosovelu. Ob dveh manjših spominskih razstavah omenjenih pesnikov smo nadaljevali z ustvarjanjem njunih portretov; vsak udeleženec je z ogljem ustvaril svojega in nastal je čudovit kolaž del, ki so dobila svoje posebno razstavno mesto v šoli. Naše sodelovanje ni pomenilo zgolj pomembnega skupnostnega oziroma lokalnega povezovanja, pač pa kaže tudi na pomembnost medgeneracijskega učenja ter predajanja znanja in veščin med različnimi populacijskimi skupinami. Naj zaključim z mislijo Božidarja Eržena¹: »Kaj bi mladost brez dejanj in norosti, in kaj bi starost brez spominov in modrosti.«

Besedilo in foto: Ana Prosen

¹ Vir: Koledar Pota 2012 – program mednarodnega skupinskega prostovoljstva; mesec februar.

Burja

Športnik Krasa in Brkinov za leto 2013

Združevanje je postalo temelj moderne dobe, sploh v športu je to neizbežno. Občine Sežana, Divača, Komen in Hrpelje - Kozi na so se združile in poenotile ob vprašanih, kdo si zasluži priznanje za delo ali uspehe na športnem področju. Hrpeljski kulturni dom je bil na podelitvi priznanj športnicam in športnikom Krasa in Brkinov za leto 2013 skorajda pretesen za vse, ki so si želeli zaploskati uspešnim športnicam in športnikom.

Štiričlanska komisija, ki so jo sestavljali predstavniki vseh občin, je določila kriterije in na podlagi teh podelila osem priznanj, in sicer po dve jubilejni bronasti in srebrni plaketi za več kot 10 ali 20 let dela na področju športa, dve zlati plaketi ter štiri plakete

Naj športnik Krasa in Brkinov 2013 Tomaž Volčič in naj klub Krasa in Brkinov 2013 Balinarski klub Hrast

za najboljše športne dosežke. Vrhunec prireditve je bila razglasitev glavnih junakov. Listino za naj športni klub je dobil Balinarski klub Hrast Kobjeglava, listina za naj športnico je že tretjič zapored pristala v rokah kolesarke, sicer serijske zmagovalke, Teje Gulič, listina za naj športnika pa je romala v Komen, od koder je doma gorski kolesar Tomaž Volčič.

Tradicionalna prireditev je znova minila v odličnem vzdušju. Sproščeno ozračje se je iz dvorane kasneje preselilo v predprostor, kjer so vsi povabljeni pokramljali z župani vseh štirih občin in ostalimi občinskimi funkcionarji ter športnimi delavci. Še enkrat več se je izkazalo, da je zdrav šport eden izmed temeljev družbe, zato si športnice in športniki tudi v bodoče želijo vsaj takšne podpore domačih občin.

Besedilo: Niko Zadnik

Foto: Miha Grgič Jelen

Jernej Fakin in Jan Zavادل sta prejela priznanje za športnika Krasa in Brkinov za leto 2013

Z Vero levega razbojnika v adventni čas

V soboto, 30. novembra 2013, smo v župnišću v Komnu na predvečer prve adventne nedelje gostili gledališkega igralca Gregorja Čušina. Za predstavo z naslovom Vera levega razbojnika sam pravi, da ni predstava. Je preprosta izpoved vere človeka, ki se včasih znajde v »koži« levega razbojnika, tistega, ki je izzval desnega razbojnika, da se je pokesal in Križanega prosil, naj se ga spomni v svojem kraljestvu. Odlomke iz Svetega pisma je postavil v naš vsakdan, primerjal zgodovino in sedanjost in ugotovil, da gre pot v nebesa samo preko in s pomočjo križa. In vedno zmagajo vera, upanje, ljubezen in družina.

Besedilo in foto: SŠ

Projekt Dvig socialnega in kulturnega kapitala

Na OŠ Antona Šibelja Stjenka v Komnu smo v letošnjem šolskem letu vključeni v projekt Šole za ravnatelje Dvig socialnega in kulturnega kapitala. Naša šola ima usklajevalno vlogo, sodelujemo pa še s tremi šolami: OŠ dr. Bogomirja Magajne Divača, OŠ Dragomerja Benčiča Brkina Hrpelje in OŠ Srečka Kosovela Sežana. V okviru projekta so bile organizirane različne dejavnosti s podarkom na prostovoljstvu in senzibiliziranju mladih v skrbi za trajnostni razvoj ter obujanje in ohranjanje tradicije kot povezovalnega elementa med generacijami. Vzpostavili smo skupino 23-ih prostovoljcev s predmetne stopnje za medvrstniško pomoč, pri čemer se vsak mesec pridruži še kakšen nov prostovoljec. Ti učenci tedensko nudijo svojim vrstnikom in mlajšim učno pomoč, ki pa jo močno zaznamuje druženje kot pomemben vidik učenja socialnih veščin. S prostovoljci potekajo tudi evalvacijska srečanja. Z željo po popularizaciji prostovoljstva smo v novembru izvedli akcijo zbiranja oblačil za Karitas, že septembra pa so komenski taborniki za učence do 5. razreda pripravili orientacijski pohod. V okviru projekta smo vzpostavili tudi sodelovanje s Socialno varstvenim zavodom iz Dutovelj in društvom Vezi. Dejavnosti prostovoljstva potekajo tudi na sodelujočih šolah. Nekateri učenci kot prostovoljci mesečno pomagajo pri računalniškem opismenjevanju starejših, tj. pri t. i. računalniških uricah za starejše – računalniški pustolovščini. Da se lahko prav od starejših marsičesa naučimo in izvemo, so učenci lahko izkusili v decembru, ko smo k Branju pod jelko povabili naše dedke in babice. Brali in pripovedovali so zgodbe iz kraškega okolja. Poleg tega že v okviru celoletnega šolskega projekta Iz tradicije v prihodnost potekajo posamezni obiski starejših, ki učencem predstavljajo posamezne dejavnosti in spretnosti, ki gredo v pozabo. V skrbi za zdrav življenjski slog smo izvedli medgeneracijska športna srečanja: pohod na Golec in Rabotnico v sodelovanju s planinskim krožkom, pohod po kraških poteh, v decembru pa je

bilo srečanje plesno obarvano.

Za starše smo pripravili sklop petih delavnic o pomenu razvijanja bralne pismenosti, pomoči otroku z učnimi težavami, učnih navadah in učnem treningu, postavljanju meja, razvijanju osebne odgovornosti. K sodelovanju smo povabili tudi zunanje strokovnjake.

Projekt se bo nadaljeval vse do konca šolskega leta in upamo, da se bo katera izmed dejavnosti nadaljevala tudi v prihodnjih letih. Vlaganje v socialni in kulturni kapital naših otrok gotovo predstavlja gradnjo pozitivnih vrednot sodelovanja, predvsem pa zaupanja. Tudi s tem namenom smo projekt naše mreže poimenovali Zaupam, torej sem.

Besedilo: Neja Harej
Foto: arhiv komenske šole

Kulturni praznik z ilustratorko Ano Zavadlav

Ste se že kdaj vprašali, kako nastane slikanica? Kdo nariše ilustracije v slikanici, ki so za otroke tako pomembne?

Odgovore na vsa ta vprašanja smo v Vrtcu Komen dobili ob letošnjem praznovanju kulturnega praznika. Ob tej priložnosti smo medse povabili ilustratorko otroških slikanic in revije Cicido Ano Zavadlav. Z nami je preživela dopoldne. Prepustila se je otrokom

in med njimi ter z njimi ustvarila številne ilustracije, ki so izvirale iz njihovih idej in želja. Nastale ilustracije nam je tudi podarila in z njimi si bomo polepšali nove prostore našega vrtca.

Besedilo: Agata Masten
Foto: arhiv Vrtca Komen

Kulturni praznik

V štanjelskem vrtcu smo letošnji kulturni praznik obeležili na prav poseben način. Spomnili smo se na kraškega pesnika Srečka Kosovelu, saj letos mineva 110 let od njegovega rojstva. V skupini Žabice smo na to temo raziskovali; v vrtec smo prinašali njegove knjige, pesniške zbirke, brali njegove pesmice, se kakšno tudi naučili, ob njih ustvarjali in nasploh spoznavali njegovo življenje in delo. Izdelali smo plakat o Srečku Kosovelu, ki smo ga dan pred kulturnim praznikom predstavili ostalima dvema skupinama. Na koncu smo si skupaj ogledali zastavo ter zapeli slovensko himno. S temo smo nadaljevali še v naslednjem tednu, in sicer z vsakodnevnim druženjem na hodniku, kjer smo skupaj prebirali Kosovelove pesmi iz zbirke Medvedki sladkosnedki.

Kulturni teden pa so nam popestrili še učenci komenske glasbene šole v sodelovanju s knjižničarko Marijo Umek z glasbeno pravljico *Zajčkova hišica*.

Besedilo: Mateja Štoka
Foto: arhiv štanjelskega vrtca

Igralni dan v Štanjelu

V torek, 19. novembra 2013, smo imeli v Vrtcu Štanjel igralni dan. To je bilo srečanje staršev in otrok skupine Pikapolonice. Otroci so nastopili s kratkim kulturnim programom, in sicer s pesmijo in deklamacijo ter igranjem na bobačke iz odpadnih materialov. Po kulturnem programu smo izdelovali škatle iz odpadnega blaga in jih uredili s simboli in imeni otrok. Škatle smo postavili na garderobne omare otrok, kjer le-ti hranijo svoje osebne stvari. Po likovni delavnici smo se posladkali in poklepetali.

Besedilo: Silvana Lozej in Denis Lemut
Foto: arhiv štanjelskega vrtca

Mavrični december

»Čisto, čisto tiho
stopajo copatki,
gazijo po snegu
mavrični škratki ...«

Tako je v decembru odmevalo po Vrtcu Štanjel. Letos smo se strokovne delavke odločile, da bo povezovalna nit letnih časov mavrica, zato je bil tudi december mavrično obarvan. Vsak dan smo imeli skupna srečanja pod mavričnim dežnikom, kjer nas je pod jelko, ki smo jo okrasili s kroglicami, čakal škrtov mavrični klobuk. V klobuku se je vsak dan skrivala nova dejavnost za otroke. Obiskali so nas trije mavrični škrtati, s katerimi smo veliko peli, plesali, telovadili ... Poslušali smo pravljice o škrtatih, zimi, praznikih, si ogledali predstavo Dorina jajca dijakinj Srednje vzgojiteljske šole Veno Pilon Ajdovščina in predstavo učencev Osnovne šole Štanjel. Bili pa smo tudi zelo dobrodelni; zbirali smo oblačila, obutev, igrače in razne druge pripomočke za družine v stiski (Anin sklad). Zadnji dan pred prazniki smo si ogledali gledališko predstavo Skrita pravljica (ZPM), nato pa nas je obiskal in obdaril dedek Mraz.

Sedaj pa smo že veselo zakorakali v novo leto. Želimo vam srečno in nasmejano 2014.

Besedilo: Mateja Bežek Kosmač
Foto: arhiv Vrtca Štanjel

Ptičja krmilnica

V januarju smo se v Vrtcu Štanjel posvetili ptičkom ter skrbi zanje. O ptičkih smo se veliko pogovarjali, peli pesmice, se učili deklamacije, igrali razne gibalne in rajalne igrice, ustvarjali, izdelovali pa smo tudi ptičje krmilnice iz različnih materialov. V najmlajši skupini, skupini Palčki, smo sestavili (zlepili in zbili) ter pobarvali ptičjo krmilnico, ki nam jo je pripravil Nikov očka. V skupini Pikapolonice smo si izdelali krmilnice iz odpadnih plastenk, ki smo jih odnesli domov. V najstarejši skupini, skupini Žabice, smo zbirali odpadne kose lesa, iz katerih smo si sestavili svoje ptičje

krmilnice, ki smo jih pisano pobarvali in tudi polakirali. Prav posebno ptičjo krmilnico pa smo izdelali s pomočjo Ulinega in Žaninega očka. Gospod Adrian je dele za ptičjo krmilnico pripravil doma, v vrtcu pa nam je pokazal, kako se jo sestavi, seveda ob pomoči Žane. Očka nam je bil na razpolago za razna vprašanja in nasvete ob izdelavi naših krmilnic. Gospodu Adrianu se še enkrat lepo zahvaljujemo za obisk in podarjeno krmilnico.

Besedilo: Mateja Štoka

Foto: arhiv Vrtca Štanjel

EKO

Biološko razgradljivi odpadki na ekoloških otokih

Kar precejšen del gospodinjskih kuhinjskih odpadkov predstavljajo biološko razgradljivi kuhinjski odpadki. Kljub temu da je najbolj zaželen način odstranjevanja kompostiranje doma, pa se rjavi zabojniki na ekoloških otokih zelo hitro polnijo. Te odpadke nato odpeljemo v kompostiranje na Vrhniko, za kar pa moramo plačati. V večji meri kot bomo biološke odpadke kompostirali doma, manj stroškov bomo morali plačevati za oddajo v kompostiranje.

Vse večkrat pa s strani prevzemnika dobivamo kritike nad primesmi v bioloških odpadkih, ki motijo delovni postopek kompostiranja. Najbolj moteče v bioloških odpadkih so plastične vrečke, poleg tega pa se v njih še vedno najdejo vreče z mešanimi komunalnimi odpadki. Primesi, ki motijo delovni proces, pa nam povečujejo ceno, ki jo moramo plačati za oddajo teh odpadkov. Več kot je plastičnih vrečk in drugih odpadkov v bioloških odpadkih, višjo ceno oddaje moramo plačati.

Zato vse uporabnike rjavih zabojnikov na ekoloških otokih naprošamo, da odpadkov v rjavi zabojnik ne odlagate v plastičnih vrečkah. Biološke odpadke lahko v zabojnik odložite v biorazgradljivih vrečkah, papirnatih vrečkah ali pa, kar še najbolj priporočamo, v razsutem stanju brez vrečke. Poleg tega naprošamo vse, da v rjavi zabojnik ne odlagate pepela iz kurilnih naprav. Pepel odložite na domači kompostnik ali pa v zaprti vreči v zabojnik za ostale odpadke.

Besedilo in foto: Mojca Uršič

**STROGO PREPOVEDANO ODLAGANJE
BIO ODPADKOV
V PLASTIČNIH VREČKAH!**

**BIO ODPADKE LAHKO ODLOŽITE V:
BIOLOŠKO RAZGRADLJIVIH VREČKAH,
PAPIRNATIH VREČKAH ALI
JIH STRESETE V ZABOJNIK BREZ VREČKE!**

BIO ODPADKI

ODLAGAMO:

- ZELENJAVNE ODPADKE
- OLUPKE IN OSTANKE SADJA
- KAVNO IN ČAJNO GOŠČO
- NETEKOČE OSTANKE HRANE (MESO, KOSTI,...)
- JAJČNE LUPINE
- POKVARJENE PREHRAMBENE IZDELKE (BREZ EMBALAŽE)
- PAPIRNATE ROBČKE IN BRISAČKE

POZOR!

Bio odpadkov ne smemo odlagati v plastični vrečki.

NE ODLAGAMO:

- JEDILNEGA OLJA IN MAŠČOB
- TEKOČIH OSTANKOV HRANE
- PLASTIČNE IN KOVINSKE EMBALAŽE ŽIVIL
- HIGIENSKIH PLENIC IN VLOŽKOV
- ROŽ, PLEVELA, POKOŠENE TRAVE
- STARE ZEMLJE LONČNIC
- LISTJA, VEJ

Zbirni center za individualni dovoz odpadkov Komen

Zbirni center za individualni dovoz odpadkov v Komnu, ki se nahaja ob cesti za Volčji Grad, deluje že šesto leto. Tudi v preteklem letu ste se ga nekateri občani pridno posluževali. Tako smo v letu 2013 zabeležili kar 602 dovoza. Zbirni center je namenjen vam, občanom, da vam ni potrebno čakati na akcije kosovnih in nevarnih odpadkov, ki jih enkrat letno v spomladanskem času

izvedemo po naseljih, temveč večje odpadke, ki se vam naberejo, sproti odpeljete na zbirni center.

Urnik Zbirnega centra Komen:

torek od 9.00 do 13.00,
četrtek od 14.00 do 17.00,
sobota od 9.00 do 13.00.

Na tak način ste v letu 2013 v zbirni center pripeljali 94.860 kg odpadkov. V povprečju smo vsak mesec na centru zabeležili 50 dovozov. Pri pregledu zbranih odpadkov smo ugotovili, da je bilo pripeljanih največ kosovnih odpadkov, kovine, lesa, bele tehnike ter nevarnih odpadkov (ostanki in embalaža škropiv, barv, olje).

Tudi v letu 2014 vas vabimo, da kosovne in nevarne odpadke sproti oddajate na zbirnem centru.

Besedilo in foto: Mojca Uršič

Napovednik

OBČINA KOMEN; TURISTIČNO INFORMACIJSKI CENTER ŠTANJEL; Štanjel 1a, 6222 Štanjel
tel.: +386 (0)5 769 00 56, +386 (0)41 383 986; e-mail: tic.stanjel@komen.si;

Napovednik prireditev v Občini Komen marec–maj 2014

Marec

Datum	Ura	Prireditev	Kraj	Organizator/informacije
4. marec TOREK	17.00	Pravljčni kamenčki za otroke do treh let	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen Tel.: +386 (0)5 766 85 80 knjiznica.komen@siol.net
	17.30	Pravljčna urica		
5. marec SREDA	18.30	S knjižnim nahrbtnikom na potep po Siriji in Jordaniji Gostja: Nina Kogelj	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen Tel.: +386 (0)5 766 85 80 knjiznica.komen@siol.net
7. marec PETEK	18.30	Bachova cvetna terapija Gostja: Eva Humar	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen Tel.: +386 (0)5 766 85 80 knjiznica.komen@siol.net
8. marec SOBOTA	19.00	Pihalni orkester Koper gre v ... Hollywood, koncert filmske glasbe Gosta: Štefica Stipančević in Gregor Ravnik	Kulturni dom Kobjeglava	Občina Komen Komen 86, 6223 Komen Tel.: +386 (0)5 731 04 50 obcina@komen.si

15. marec SOBOTA	12.00	Slovesnost ob 200. obletnici rojstva ukrajinskega pesnika in slikarja Tarasa Ševčenka	Štanjel — ob kipu Tarasa Ševčenka pri Kraški hiši in na grajskem dvorišču	Veleposlaništvo Ukrajine v Republiki Sloveniji Teslova ulica 23 1000 Ljubljana Tel.: +386 (0)1 421 06 02 Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen Tel.: +386 (0)5 731 04 50 obcina@komen.si Društvo Ukrajincev v Sloveniji — Karpati
15. marec SOBOTA	18.00	Odprije razstave dr. Žive Deu Arhitektura domov znanih Slovencev	Grad Štanjel — Galerija Lojzeta Spacala	Občina Komen Komen 86, 6223 Komen Tel.: +386 (0)5 731 04 50 obcina@komen.si
19. marec SREDA	18.00	Predstavitve kluba Kraških žensk — druženje ob kavi na temo spomladanske utrujenosti	Kulturni dom Komen	ŠKUD 15. februar Komen Komen 118, 6223 Komen katarina.plesko@amis.net in Alenka Kafol Tel.: +386 (0)41 677 205
21. marec PETEK	16.00	Ogled kamnitih hišk v zaledju Gorjanskega Gost bo Boris Čok. V primeru dežja si bomo ogledali film. Svojo udeležbo sporočite na tel.: +386 (0)31 351 830.	Gorjansko, zbor pred vaškim domom	UTŽO Kras (Univerza za tretje življenjsko obdobje) Tel.: +386 (0)31 351 830
	17.00	Delavnica — naravna tekoča mila (obvezna predhodna prijava, ker je število udeležencev omejeno)	Posestvo Večkoti Večkoti 1 6222 Štanjel	Metka McCully Žigon Tel: +386 (0)5 769 05 57 metka.zigon@yahoo.co.uk
21. marec PETEK	18.30	Zakonska in družinska terapija Gostja: Taša Cucek	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen Tel.: +386 (0)5 766 85 80 knjiznica.komen@siol.net
21. marec PETEK in 22. marec SOBOTA	20.00	Premiera in ponovitev gledališke komedije Češpe na figi Marjana Tomšiča (po izvorni komediji Južič in Juča) v izvedbi gledališke skupine KD Brce iz Gabrovice pri Komnu Režija: Minu Kjuder in Sergej Verč	Kulturni dom Kobjeglava	Gledališka skupina KD Brce Gabrovice pri Komnu Gabrovice pri Komnu 62 6223 Komen Tel.: +386 (0)31 822 437 www.brce.si info@brce.si
23. marec NEDELJA	15.00	Nogometna tekma: ENPL (člani) NK Komen : NK Portorož-Piran	Nogometno igrišče Komen	Nogometni klub Komen Komen 60b 6223 Komen mladi.nkkomen@gmail.com
28. marec PETEK	18.30	S knjižnim nahrbtnikom na potep po Don Kihotovi Španiji z Matejo Grmek in dijaki Šolskega centra Srečka Kosovela Sežana	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen Tel.: +386 (0)5 766 85 80 knjiznica.komen@siol.net
28. marec PETEK—13. april NEDELJA		Mednarodno tekmovanje in festival glasbenikov solistov ter komornih skupin — SVIREL	Grad Štanjel	Kulturno društvo UPOL Tržaška 87 1000 Ljubljana www.upol.si svirel@upol.si
29. marec SOBOTA	14.00	Glasbeni utrip Krasa — glasbeno- kulinarično doživetje Igrala bosta: Tadej Kopitar, rog, in Miha Firšt, klavir	Turistična kmetija Špaca-panova hiša Komen 86	Kulturno društvo UPOL Tržaška 87, 1000 Ljubljana www.upol.si svirel@upol.si Društvo za razvoj kmetijstva in turizma — PLANTA Coljava 5, 6223 Komen
30. marec NEDELJA	15.00	Nogometna tekma: ENPL (člani) NK Komen : NK Cerknica	Nogometno igrišče Komen	Nogometni klub Komen Komen 60b 6223 Komen mladi.nkkomen@gmail.com

28

	20.00	Koncert žirantov v sklopu Svirel 2014 – Marco Pierobon (trobenta), Miha Rogina (saksofon), Alja Velkaverh (flavta), Hubert Salmhofer (klarinet), Rainer Römer (tolkala)	Grad Štanjel – Galerija Lojzeta Spacala	Kulturno društvo UPOL Tržaška 87 1000 Ljubljana www.upol.si svirel@upol.si
30. april SREDA	18.00	Pohod v kresno noč Na predvečer 1. maja že tradicionalni krožni pohod Pohod v kresno noč, ki nas popelje izpred dvorane v Kobjeglavi, po gozdnih poteh do vasi Lukovec. Povratak po drugih poteh spet pred dom v Kobjeglavo. Medtem vaški fantje in moške postavljajo mlaje, po prihodu pred dvorano zakurimo kres in se malo okrepčamo z odlično frtaljo z divjimi šparglji.	Kobjeglava, kulturni dom	KUTD Kraški slavček Kobjeglava – Tupelče Kobjeglava 67 6222 Štanjel Tel.: +386 (0)31 203 712 (Vesna), kraski.slavcek@gmail.com

Maj

10. maj SOBOTA		Turnir v malem nogometu	Štanjel, igrišče	ŠKUD Biser Krasa Štanjel Štanjel 138a 6222 Štanjel Tel.: +386 (0)31 378 424 hocevar.boris@siol.net
31. maj SOBOTA in 1. junij NEDELJA	14.00	KulinArtfest – Volčji Grad 2014 1. mednarodni sejem kuharskih knjig in knjig s kulinarčno vsebino KulinArtfest bo prostor za druženje ob dobrih in lepih knjigah, priložnost za podrobnejšo predstavitev nekaterih izdaj, za kuharske delavnice in trenutek užitka ob pokušini domačih lokalnih proizvodov.	Volčji Grad	Društvo Debela Griža, Volčji Grad 24 6223 Komen Tel.: +386 (0)31 387 404 Založništvo tržaškega tiska, d. o. o., Ul. dei Montecchi 6 34137 Trst Tel.: +39 040 368 892 info@ztt-est.it www.ztt-est.it Knjižnica Komen Tel.: +386 (0)5 766 85 80 knjiznica.komen@siol.net

Predlogi izletov in ogledov v Občini Komen

OBČINA KOMEN; TURISTIČNO INFORMACIJSKI CENTER ŠTANJEL; Štanjel 1a, 6222 Štanjel
tel.: +386 (0)5 769 00 56; +386 (0)41 383 986; e-mail: tic.stanjel@komen.si;

Štanjel

Kvadratni stolp – stalna razstava Maksa Fabianija

Razstava je nastala kot poklon velikemu Kraševcu, čigar bogata materialna in duhovna zapuščina nas v teh krajih spremlja na vsakem koraku. Razstava želi podati vpogled v Fabianijev širok ustvarjalni opus, ki ga umešča med najpomembnejše arhitekta Srednje Evrope na prelomu iz 19. v 20. stoletje.

Ogled je možen v času odpiralnega časa TIC-a. Vstop je prost.

Informacije: TIC Štanjel: +386 (0)5 769 00 56; +386 (0)41 383 986;
tic.stanjel@komen.si

Fabianijeva pot

Urejena sprehajalna pot od Ferrarijevega vrta do rojstne hiše arhitekta Maksa Fabianija.

Informacije: TIC Štanjel: +386 (0)5 769 00 56; +386 (0)41 383 986;
tic.stanjel@komen.si

Volčji Grad

Urejena učna pot – pot kamna

Urejena in označena učna pot po vasi in okoli nje. Spoznali boste značilnosti kraške krajine, kraških naselij ter spoznali posebnosti Volčjega Grada, vasi z izredno bogato kamnoseško dediščino in enim največjih ohranjenih prazgodovinskih gradišč pri nas.

Pot je uredilo Društvo Debela griža, ki organizira turistična vodenja.

Informacije: www.volcjugrad.com, TIC Štanjel: +386 (0)5 769 00 56; +386 (0)41 383 986; tic.stanjel@komen.si

Kobjeglava

Razstava Kobjeglava in Tupelče skozi čas

Razstava se nahaja v večnamenskem prostoru v središču Kobjeglave (Kobjeglava 67) blizu cerkve. Razstava uprizarja zgodovino vasi Kobjeglava in Tupelče vse od rimskih časov do danes ter življenje in delo domačinov. Ogled je možen po predhodnem dogovoru.

Informacije: Kulturno umetniško in turistično društvo Kraški slavček Kobjeglava -Tupelče: +386 (0)51 355 578 (Jožef Abram).

Pot devetih kalov – tematska krožna pohodna pot

Pot zajema devet starodavnih vodnih virov v okolici vasi Kobjeglava in Tupelče, namenjena pa je spoznavanju in ohranjanju naravne in kulturne dediščine Krasa. V poldrugi uri lahko hoje boste spoznali, kako pomembni so bili kali za preživetje kraških vasi nekoč in kako nanje gledamo danes. Slabih šest kilometrov poti je večinoma speljane po gozdu, v prijetnem zavetju borovcev, manjši del pa vodi po asfaltnih cestah v vasi. Pot je za hojo primerna v vseh letnih časih, najlepša pa je v zgodnjih pomladanskih ali jesenskih dneh, ko se narava obda v čudovite barve. Vaško društvo organizira vodene ogleds poti ter vasi.

Informacije: Društvo Kraški slavček Kobjeglava-Tupelče, Kobjeglava 67, 6222 Štanjel; e-mail: kraski.slavcek@gmail.com, TIC Štanjel +386 (0)5 769 00 56; +386 (0)41 383 986

Gorjansko

Spominska soba dr. Karla Štreklja in dogodkov, ki so zaznamovali kraj med 1. svetovno vojno

Spominska soba jezikoslovca, publicista, slavista in narodopisca dr. Karla Štreklja je postavljena v njegovi rojstni hiši (Gorjansko 99). Razstava prikazuje njegovo življenjsko pot ter poleg njegovega najbolj poznane dela (zbirke slovenskih ljudskih pesmi v štirih knjigah) tudi druge, prav tako pomembne stvaritve. Ob spomenu na 150-letnico njegovega rojstva je bil pred rojstno hišo postavljen doprsni kip avtorja Mirsada Begića.

V nadstropju je prikazan slikovni in tekstualni opis dogodkov iz 1. svetovne vojne, ki so usodno zaznamovali Gorjansko kot linijo južnega dela soške fronte.

Ogled je možen po predhodnem dogovoru.

Informacije: Štrekljeva domačija Gorjansko: +386 (0)31 514 663 (Pavel Kosovac)

Avstro-ogrsko vojaško pokopališče iz 1. svetovne vojne

Je največje pokopališče avstro-ogrske vojske na območju soške fronte. Pokopanih je preko 10.000 vojakov.

Možen je samostojni ogled.

Informacije: TIC Štanjel: +386 (0)5 769 00 56; +386 (0)41 383 986;
tic.stanjel@komen.si

Sveto

Cerkev sv. Tilna

Cerkev spada med najpomembnejše spomenike sakralne arhitekture na Slovenskem. Edinstvena je predvsem zaradi osmerokotne oblike cerkvene ladje iz leta 1576, ki jo pokriva strešna konstrukcija dežnikaste oblike, sloneča na enem samem stebru. Tik ob cerkvi stoji več kot 500 let stara lipa. V središču vasi je avstro-ogrsko vojaško pokopališče iz 1. svetovne vojne.

Vodeni ogled je možen po predhodnem dogovoru.

Informacije: TIC Štanjel +386 (0)5 769 00 56; +386 (0)41 383 986;
tic.stanjel@komen.si

Dolina reke Branice – Dolanci

Spomenik barona Andreja Čehovina

Andrej Čehovin je bil častnik avstrijske vojske in baron. Bil je eden pomembnejših mož slovenske vojaške zgodovine. Sodeloval je v bojih avstrijske armade v Italiji v revolucionarnih letih 1848 in 1849. Za svoja junaštva je prejel številna priznanja. Leta 1850 mu je cesar Franc Jožef podelil najvišje vojaško priznanje – viteški križ reda Marije Terezije.

Pred njegovo rojstno hišo v Dolancih je postavljen spomenik, delo arhitekta Maksa Fabianija.

Možen je samostojni ogled.

Informacije: Hiša posebne sorte: +386 (0)5 769 00 00; +386 (0)41 728 619; TIC Štanjel: +386 (0)5 769 00 56; +386 (0)41 383 986; tic.stanjel@komen.si

Glasbeno tekmovanje Svirél v prepletu z dobrotami kraške kuhinje

Mednarodno glasbeno tekmovanje in festival Svirél se v šesti izdaji širi na tritedensko manifestacijo, ki bo združevala najperspektivnejše mlade glasbenike vseh glasbil (razen pianistov). Tekmovanje bo potekalo na štanjelskem gradu, kjer bo letos tekmovalo rekordnih petsto trideset glasbenikov iz Slovenije in iz štiriindvajsetih tujih dežel. Glavni finalni koncerti, na katerih se prejemniki zlatih priznanj pomerijo za naziv absolutnega zmagovalca, pa se selijo naokrog. Želja organizatorjev je razširiti glasbeno iniciativo in v projekt povezati osem severnoprimorskih občin (Komen, Sežana, Hrpelje - Kozina, Divača, Nova Gorica, Miren - Kostanjevica, Šempeter - Vrtojba, Renče - Vogrsko), ki prispevajo v finančni nagraadni sklad za zmagovalce. V ozadju tiči vizija o razvoju kulturnega turizma z glasbo. Tako se v letu 2014 Svirél priključuje tudi kraški kuhinji. Z izbranimi glasbenimi skupinami bodo popestrili kulinarične dogodke v Špacapanovi hiši v Komnu, pri Pepi s Krasa v Škrbini in pri Ostrouški Peliconu v Coljavi.

Tekmovanje Svirél spremlja festival s sedemnajstimi koncerti, ki se bodo selili po vseh zgoraj omenjenih občinah. Iz Štanjela bo na nekatera prizorišča organiziran brezplačni Svirél avtobus. Štirje od teh koncertov se bodo ustavili v Občini Komen: trije bodo v Galeriji Lojzeta Spacala na Gradu Štanjel (koncert žirantov godal – 4. april, violinist Črtomir Šiškovič bo s harfistko Simono Mallozzi večer posvetil violinistu Francu Gulliju, čigar oče je prihajal iz Štanjela – 9. april, sledil bo koncert žirantov pihal, trobil, tolkal), 10. aprila pa bo v Kulturnem domu Gorjansko tolkalski večer s tolkalci The Groover skupine, ki jo vodi Matija Tavčar in številni gosti. Dogodek se bo zaključil s finalnim koncertom 13. aprila v Kosovelovem domu Sežana. Poleg prejemnikov zlatih priznanj, ki se bodo potegovali za absolutno nagrado, bo na koncertu nastopil trobilni ansambel Brass AG Ljubljana pod vodstvom Dušana Kranjca, solist pa bo italijanski trobentač Marco Pierobon.

Besedilo: Metka Sulič

S v i r é l

6. mednarodno glasbeno tekmovanje in festival solistov ter komornih skupin
6th International Music Competition and Festival for Soloists and Chamber Groups

Ženske ženskam – Klub kraških žensk

Klepet s prijateljicami nas ženske sprošča in navdaja z energijo, da postorimo tisoč in eno obveznost v družini, službi, svojem okolju. Ne počutimo se osamljene, z medsebojno pomočjo krepimo povezanost in občutek varnosti. V Klub kraških žensk vabimo vse, ki bi jih zanimale praktične teme vsakdanjega življenja (odnosi, vzgoja, zdravje, izobraževanje), ki bi se pridružile raznim oblikam rekreacije, ki bi bile pripravljene darovati svoj čas za pomoč tistim, ki same ne zmorejo več vsega in bi se kaj novega naučile druga od druge ali od povabljenih gostov.

Srečevale so bomo v kotičku Kulturnega doma v Komnu enkrat mesečno, v zimskih mesecih pa lahko tudi vsak teden.

Na prvem srečanju, ki bo **19. marca 2014 ob 18. uri**, se bomo spoznavale in pogovarjale o spomladanski utrujenosti v prijetnem vzdušju, saj se bomo ob čaju in kavi sladkale z domačimi dobrotami. Medtem bomo ugotovile, kaj nas zanima in o čem bi rade izvedele kaj več ob naslednjih srečanjih.

Srečanja so neobvezujoča in brez prispevkov.

Vabljenе ženske vseh starosti s komenskega Krasa, da ponovno spletemo povezanost med nami.

Alenka, Mojca, Katarina, Suzana

Na odre Kosovelovega doma Sežana prihaja ...

Sobota, 29. marec, ob 10.00

Srečkine sobote: Mini teater Ljubljana, Svetlana Makarovič – Pekarna Mišmaš (za Srečkin abonma in izven)

Ponedeljek, 31. marec, ob 20.00

Narodni dom Maribor: Pierre Palmade in Christophe Duthuron – Ubežnici (za Gledališki in Briljantni abonma ter izven)

Petek, 11. april, ob 20.00

Koncert Komorne skupine NOVA (za Glasbeno-plesni in Briljantni abonma ter izven)

Ponedeljek, 14. april, ob 20.00

SiTi teater Ljubljana in Kreker: Star fotr, monokomedija (za Gledališki in Briljantni abonma ter izven)

Ne spreglejte naše filmske ponudbe!

Besedilo: Nina Ukmar / Foto: arhiv gledališč

110. obletnica rojstva Srečka Kosovela

Leta 1904 se je v Sežani rodil slovenski pesnik Srečko Kosovel. Pesnik Krasa, revolucije in smrti je kljub prezgodnji smrti ustvaril novo in osebno obarvano poezijo, ki je vplivala na njegove vrstnike. Obletnico bomo obeležili vsi javni zavodi s področja kulture, vzgoje in izobraževanja, športa, društva in druge organizacije v sodelovanju z ustvarjalci, ki delujejo na Krasu.

Prireditve bodo zgoščene v marcu, sicer pa jih bomo tkali tja od marca do poletja in še dlje. Osrednja prireditev bo 21. marca 2014: odprtje prenovljene Kosovelove sobe in multimedijška svečanost v Kosovelovem domu oziroma kolaž z naslovom Človek ni simetričen. Repriza avtorskega scenskega projekta Človek ni simetričen bo v Kosovelovem domu Sežana v sredo, 26. marca 2014, s pričetkom ob 20. uri.

Začeli smo že lani, saj je že jeseni Zavod za šport, turizem in prosti čas izdal kolesarski zemljevid Kolo kulture Krasa. V znamenju Kosovela bo tudi spomladanski Mali kraški maraton (v nadaljevanju MKM), tj. v nedeljo, 23. marca 2014. Istega dne, v sklopu prireditve MKM, torej v nedeljo, 23. marca, bo tudi tradicionalni pohod po Kosovelovi poti, ki bo letos še posebej svečan.

Ob tej priložnosti bo TIC Sežana izdal poljudno brošuro o Srečku Kosovelu.

Kosovelova knjižnica Sežana bo 6. marca izvedla prevajalski večer, na katerem bodo prevajalci Kosovelove poezije govorili o svojem 'sreč(ev)anju' z našim največjim pesnikom.

Načrtuje se tudi sklop razstav (Foto klub Žarek, Nina Cverle Kramar idr.). Po idejni zasnovi Simona Kastelica bo v maju postavljen Kosovelov spomenik.

Šole so si obeležitev Kosovelove obletnice zadale kot celoletni projekt, otroci že kujejo rime in ustvarjajo. Osnovni šoli med drugim načrtujeta srečanje s pesniki in tudi prireditev za starše.

Dnevi odprtih vrat – brezplačni ogledi prenovljene Kosovelove sobe na Ljudski univerzi v Sežani bodo ob naslednjih dneh:

- **torek, 25. marec 2014, od 9.00 do 11.00,**
s predvajanjem programa ob 10.00,
- **sreda, 26. marec 2014, od 15.00 do 17.00,**
s predvajanjem programa ob 16.30,
- **torek, 1. april 2014, od 9.00 do 11.00,**
s predvajanjem programa ob 10.00,
- **sreda, 2. april 2014, od 15.00 do 17.00,**
s predvajanjem programa ob 16.30,
- **četrtek, 3. april 2014, od 9.00 do 11.00,**
s predvajanjem programa ob 10.00.

Besedilo: Nina Ukmar

Avtor logotipa ob 110. obletnici: Simon Kastelic

Nagradna križanka

					Burja	SPOSOBNOST TELESNA ZA GIBANJE	PRIJETEN VONJ	SLIKANICA KAJETANA KOVIČA	BIBLIJSKI OČAK	NOVA GRADIŠKA	KRATKO, ZAMOLKLO ODDAJANJE GLASOV POTOKA, DEŽJA	BRITANSKI IGRALEC HUNTER	RDEČE BARVILO, KANA, HENA
TOMAŽ MAHKOVIC	IZMALIČENA PODOBA	MESTO V BREτανJI	VRSTA VODSTVA; NA PRIMER STRANKE		DEL HOJE	POHLEP PO MATERIALNEM BOGASTVU					ČEDNOST		
GLAVNI ŠTEVNIK			BULLY		GLASBENIK DYLAN						PRIPAD. USKOKOV		
PARTNERJEV PREJŠNJI SIN													
KVARTET VASKA ATANASOV-SKEGA													
AM. FILM. IGRALEC IN PEVEC HOVARD					NATRIJ								
KORDILJERE					VINORODNA RASTLINA								
POMOČ: UIL, TADEN, EBE, KEEL, JEROMAA	VRSTA OBREMNITVE OSI	ZAHODNI PAKT				KAR OPIJAO							
NEKDAJ VODJA, POVELJNIK		PREPREKA				REŽISER KAZAN							
LIGA NAJBOLJŠIH													
NAŠA ZDRAVSTVENA REVUJA					JAZZ PEVKA STRNAD								
NAŠA ROKO-METAŠICA (OLIVERA)					LJUDSTVO YAO								
ŽALOST, TRPLJENJE					ALIFATSKI RADIKALI								
	NAMIZNO PREGRIJALO	PRAOČE SEMITOV			ZAOBLJEN PREDMET	OKSID	IRAŠ. NOGO. (NASHAT)						
TU KUPIMO VOZOVNICO													
UPIRANJE, NASPROTOVANJE													
SPORE					PESNICA SMAJIC								

GESLO:

Geslo križanke nam na dopisnici pošljite **do torka, 20. maja 2014**, na naslov Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen, s pripisom »za nagradno križanko«. Na dopisnico ne pozabite pripisati svojega imena in priimka, naslova ter telefonske številke. Med prispelimi pravilno izpolnjenimi gesli bomo izžrebali tri nagrajence.

Rešitev nagradne križanke Burja december 2013 (vodoravno): patina, vsip, Onezim, Lalo, DD, Raa, Amol, grdost, Davo, Reed, Aris, lavreat, Rice, ajdov kruh, tal, Analu, ne, Agata, rabota, negovanje, špijonstvo, askar, Ir, zmota, Santana, Napier, arka, ar, vihrač, Bats, pijačka, ro, utok, ocena, kolar, rota, ta, Njasa, era, op, moka, trata, oče, Karpati, iluminat, Alva, Ates, morena, skat, kapa, Ina, in. **Geslo:** Lavreat Alojz Ihan

Žreb je nagrade razdelil takole:

1. nagrada: Cirila Pirnat Pivk iz Kodretov (knjiga Volčji Grad),
2. nagrada: Olga Abram iz Štanjela (glasbeni CD),
3. nagrada: Neda Grča iz Štanjela (majica).

PUSTNI UTRINKI

Foto: Polona Makovec